

**Integration av invandrare på
svenska i huvudstadsregionen
ur ett sociokulturellt perspektiv
En allmän litteraturstudie**

Mesut Öngörür

Lärdomsprov
Socionom 2021

EXAMENSARBETE	
Arcada	
Utbildningsprogram:	Det sociala området
Identifikationsnummer:	7789
Författare:	Mesut Öngörür
Arbetets namn:	Integration av invandrare på svenska i huvudstadsregionen ur ett sociokulturellt perspektiv
Handledare (Arcada):	Ingmar Sigfrids
Uppdragsgivare:	
<p>Integration på svenska är en relativt ny företeelse för det finlandssvenska samhället i Finland. Syftet med denna allmänna litteraturstudie är att ta fram erfarenheter från tidigare gjorda forskningar och utredningar om den svenskspråkiga integrationen för invandrare i huvudstadsregionen. Erfarenheterna hämtats genom det teoretiska perspektivet som används i arbetet. Syftet med arbetet är också för att se över hur socionomens kompetenser kunde stödja invandrarna i deras integrationsprocesser. Syftet med lärdomsprovet är att ta fram forskningar som är relaterade till integration av invandrare på svenska språket i huvudstadsregionen och ta fram samspelens betydelse under språkinlärningsprocesser men också undersöka hur processerna ser ut idag. Arbetet baserar sig på allmän litteraturstudie som har det sociokulturella perspektivet i datainsamlingen kring integration på svenska av invandrare. Integration är en dubbelinriktad process som sker på både samhälls- och individnivå. Samhället och dess medlemmar tar emot och godkänner dem som flyttar till landet och deras olikheter samt skapar förutsättningar för alla individer att känna sig integrerade. Individen i sin tur får nya rättigheter och skyldigheter, lär sig språket, etablerar sina nätverk och blir så småningom till fullständiga medlemmar i samhället. Integrationen i det tvåspråkiga landet kan dock var problematiskt för nyinflyttade och detta påverkar invandrarnas möjligheter till att bli delaktiga i sina egna beslut samt i samhället.</p>	
Nyckelord:	Integration, svenska, Finland, invandrare
Sidantal:	72
Språk:	Svenska
Datum för godkännande:	

DEGREE THESIS	
Arcada	
Degree Programme:	Social field
Identification number:	7789
Author:	Mesut Öngörür
Title:	Integration of immigrants in Swedish in capital region from a socio-cultural perspective
Supervisor (Arcada):	Ingmar Sigfrids
Commissioned by:	
<p>Integration into Swedish is a relatively new phenomenon for Finnish-Swedish society in Finland. The purpose of this general literature review is to provide experiences from previous studies to investigate Swedish-language integration for immigrants in the capital region. Experiences are gained through the theoretical perspective used in the work. The aim of the work is also to look at how the skills of a social field professions could support immigrants in their integration processes. The purpose of thesis degree is to produce research related to the integration of immigrants into the Swedish language in the capital region and to develop the importance of interaction in language learning processes, but also to study what the processes look like today. The work is based on a general literature review with a socio-cultural perspective in data analyses about the immigrants that have selected Swedish as an integrating language. Integration is a two-way process that takes place at both the societal and individual levels. Society and its members receive and accept migrants and their differences and create the conditions for all people to feel integrated. The individual, in turn, acquires new rights and responsibilities, learns the language, establishes his or her network, and eventually becomes a full member of a society. However, integration in the bilingual country can be problematic for newcomers and this affects immigrants' opportunities to participate in their own decisions and in society.</p>	
Keywords:	Integration, Swedish language, Finland, Refugees
Number of pages:	72
Language:	Swedish
Date of acceptance:	

OPINNÄYTE	
Arcada	
Koulutusohjelma:	Sosiaali-ala
Tunnistenumero:	7789
Tekijä:	Mesut Öngörür
Työn nimi:	Maahanmuuttajien kotouttaminen ruotsiksi pääkaupunkiseudulla sosiokulttuurisesta näkökulmasta
Työn ohjaaja (Arcada):	Ingmar Sigfrids
Toimeksiantaja:	
<p>Integraatio ruotsiksi on suhteellisen uusi ilmiö suomenruotsalais yhteiskunnalle Suomessa. Tämän yleisen kirjallisuustutkimuksen tarkoituksena on tuottaa kokemuksia aiemmista tutkimuksista ruotsinkielisen kotouttamisen tutkimiseksi maahanmuuttajille pääkaupunkiseudulla. Kokemukset saadaan teoksessa käytetyn teoreettisen näkökulman kautta. Työn tarkoituksena on myös tarkastella, kuinka sosionomin osaaminen voisi tukea maahanmuuttajia heidän kotoutumisprosesseissaan. Opinnäytetyön tarkoituksena on tuottaa tutkimusta, joka liittyy maahanmuuttajien kotoutumiseen ruotsin kielellä pääkaupunkiseudulla ja kehittää vuorovaikutuksen merkitystä kielten oppimisprosesseissa, mutta myös tutkia miltä prosessit näyttävät nykyään. Teos perustuu yleiseen kirjallisuustutkimukseen, jolla on sosiokulttuurinen näkökulma maahanmuuttajien ruotsinkielistä kotouttamista koskevassa tiedonkeruussa. Integraatio on kaksisuuntainen prosessi, joka tapahtuu sekä yhteiskunnallisella että yksilötasolla. Yhteiskunta ja sen jäsenet ottavat vastaan ja hyväksyvät maahan muuttavat ja heidän erilaisuutensa ja luovat olosuhteet kaikille ihmisille integroitumiseen. Yksilö puolestaan saa uudet oikeudet ja velvollisuudet, oppii kielen, perustaa verkostonsa ja tulee lopulta yhteiskunnan täysivaltaiseksi jäseneksi. Integraatio kaksikielisessä maassa voi kuitenkin olla tulokkaiden kannalta ongelmallista, ja se vaikuttaa maahanmuuttajien mahdollisuuksiin osallistua omiin päätöksiinsä ja yhteiskuntaan.</p>	
Avainsanat:	Integraatio, ruotsin kieli, Suomi, maahanmuuttajat
Sivumäärä:	72
Kieli:	Ruotsi
Hyväksymispäivämäärä:	

INNEHÅLL

Innehåll

1	Inledning.....	7
2	Bakgrund.....	8
2.1	Invandrare och integration	9
2.2	Det finlandssvenska språket och integration på svenska i huvudstadsregionen	14
2.3	Social interaktion	19
2.4	Socionomens kompetenser.....	21
3	Syfte och frågeställning	23
4	Teoretiska anknytningar	24
4.1	Sociokulturellt perspektiv på lärande och utveckling	24
5	METOD.....	26
5.1	Allmän litteraturstudie (overview)	26
5.2	insamling av material	27
5.3	Inkluderingskriterier- och exkluderingskriterier.....	29
5.4	Etiska aspekter	30
5.5	Innehållsanalys.....	30
6	Resultat	31
6.1	Språk och identitet	33
6.2	Lärande, utveckling och aktörer	35
6.3	Samhälle, kultur och attityder	40
6.4	Interaktion, socialisering och delaktighet	44
6.5	Resurser, stöd och motivation.....	49
7	Diskussion	53
7.1	Slutdiskussion och kopplingar till teorin	54
7.2	Genom socionomens kompetenser	58
7.3	Metoddiskussion	60
7.4	Förslag på fortsatt forskning.....	61
	Källor	63
	Bilagor	67

Bilaga 1 presentation av sökresultaten	67
Bilaga 2 forskning som användes	68

1 INLEDNING

Jag vill undersöka aspekter som kan inverka på invandrades språkliga kunskaper under den språkliga integrationen. Detta genom att begränsa studien till forskningar som berör invandrare, där valet varit svenska som integrationsspråk i huvudstadsregionen.

Syftet med denna allmänna litteraturstudie är att ta fram erfarenheter från tidigare gjorda forskningar och utredningar som har gjorts om den svenskspråkiga integrationen för invandrare i huvudstadsregionen. Erfarenheterna ses genom det sociokulturella teoretiska perspektivet som används i arbetet. Tyngdpunkt ligger på det ömsesidiga samspelets påverkan i nyanländas språkinlärning och utveckling som individer. Syftet med arbetet är också för att se över hur socionomens kompetenser kunde stödja invandrarna i deras integrationsprocesser.

Personligen har jag immigrerat till Finland från Sverige och invandrat till Sverige från födelselandet. Jag använder flera språk dagligen. Mina språkkunskaper är fler än fem flytande språk och flerspråkighet för mig är vardag. På grund av egna erfarenheter inom den språkliga integrationen här i landet och genom upplevda situationer inom processen men också kännedom om invandrades svårigheter med den språkliga integrationen blir det ett intressant område att undersöka.

Då det gäller Finland är detta högst intressant att undersöka eftersom Finland är tvåspråkigt. Det här har fastställts genom grundlagen och i praktiken innebär det att både finska och svenska är nationella språk och alternativ i invandrarnas val av integrationsspråk i landet. Integration av invandrare på svenska är en relativt ny företeelse för det finlandssvenska samhället. Det behövs studier som kan hjälpa till att lyfta fram växelverkans roll i språkinlärningen.

Som blivande socionom vill jag också breda ut perspektiv på uppgifter inom integrationsfältet där socionomers kompetens kan vara till nytta. Socialpedagogiska insatser och socialhandledningens roll borde vara mera synliga på integrationsfältet. Samhällets normer sätter allt högre krav på individers prestationsförmåga för att delta i olika gemenskaper,

å andra sidan kan det erbjudas mera möjligheter för individer att förverkliga sig själv till sin fulla potential. Förhoppningsvis kan denna studie leda till ökad förståelse för den svenska integrationsstigen samt bli ett hjälpmedel för utvecklandet av forskning av integration på svenska som andraspråk i Finland.

Fokuset i min studie ligger på andraspråksinlärning, utveckling och det sociala samspelets roll för kunskapsinhämtning där sociokulturellt perspektiv (kap. 4) används i teorin för att sedan kopplas till socialpedagogiska aspekter för diskussion (kap. 7). Under kapitel två tar jag upp bakgrunden till studien där jag också tar upp vilka delar som är viktiga att beakta och under kapitel tre tar jag upp syftet med denna studie samt tar också fram frågeställningen som studien har mål att svara på. Under kapitel fem presenteras metoden där jag förklarar tillvägagångssättet för att samla in data och förklarar närmare hurdan hela processen gått tillväga.

I min studies resultat (kap. 6) använder jag de tidigare erfarenheter som finns i och omkring forskningsämnet genom tidigare gjorda forskningar, utredningar där jag kopplar till teorin och relevanta litteratur om andraspråksinlärning som har med svenska som andraspråk eller inlärning av andraspråk att göra. Detta som teoretiskt stöd i mitt arbete för att ta fram teman.

2 BAKGRUND

Studien handlar om integration av invandrare på det svenska språket i huvudstadsregionen där fokus kommer att ligga på olika ämnesområden som enligt min mening är viktiga som bakgrund.

Relevanta områden i denna studie som bakgrund är begreppen som *invandrare*, *integration*, *integration på svenska i huvudstadsregionen*, *finlandssvenska språket*, *social interaktion* och *socionomens kompetenser*. Valet av dessa områden och begrepp är relevanta för forskningen och nödvändiga för helhetsperspektivet.

2.1 Invandrare och integration

Begreppet invandrare har många olika andra benämningar i vårt samhälle. Andra begrepp som vanligen framkommer som benämning kan tex att vara: *flyktingar, asylsökande, migranter, ny finländare, emigranter, immigranter, utlänning, nyanlända, kvotflykting, repatriander, gästarbetare* och flera andra. Alla dessa begrepp som används i studien kommer peka på en och samma grupp av människor. Alltså en person av annat ursprung eller annat modersmål än svenska eller finska eller en person som nyligen har bestämt sig för att bosätta sig permanent i Finland. Tillgångsättet för inflytt till det nya värdlandet anger vilken term som används för den enskilde inflyttaren men på bredare plan kan man säga att alla som flyttar från ett land till ett annat för att bosätta sig permanent eller på en viss tid är invandrare.

Man använder termen invandrare främst för att beskriva antingen personer som är födda utanför landets gränser eller för personer med annan nationalitet som bestämmer sig för att bosätta sig i ett annat land (ARA.se).

Termen invandrare i sig anses ibland att vara problematiskt. Begreppet *invandrare* ersätter den tidigare benämning *utlänning* som användes fram till 60-talet i Sverige. Under en arbetsgrupp som svenska regeringen tillsatte 1998 framkommer begreppet ur olika synvinklar som att benämningen anses differentiera människor. Man anser att begreppet inte är helt entydigt i bruket. Man använder termen för personer med utländsk bakgrund som flyttat till Sverige men att termen även används för deras barn som är födda i landet med svenska nationaliteter eller att det används även till barnen som har mer tillhörighet till Sverige än till föräldrarnas ursprungsland. Det som sägs egentligen är termens långvarighet på dessa individer och kategoriseringen som det kan utgöra för många dessa. Att vissa människor kan anses vara invandrare där de själva inte anser sig att vara och så tvärtom är inte ovanligt. Definitionen invandrar kan utgå ifrån *objektiva kriterier* som personernas medborgarskap, ursprungslandet där de föddes, långvarigheten i landet, familjebildningen eller modersmålet som personen talar. Det kan också utgå från *subjektiva kriterier* där man utgår från personernas utseende eller genom brytningen då de talar svenska. (Begreppet invandrare – *användningen i myndigheters verksamhet* Ds 2000:43.19–21)

I finsk lagstiftning (Utlänningslag 30.4.2004/301) använder man sig av begrepp utlänning som betyder att

”var och en som är inte finsk medborgare”.

Begrepp invandrare definieras i *lag om främjande av integration (30.12.2010/1386)*

”en person som flyttat till Finland och som vistas i landet med ett tillstånd som beviljats för annat än turism eller därmed jämförbar kortvarig vistelse eller vars uppehållsrätt har registrerats eller som har beviljats uppehålls kort.” lag om främjande av integration (30.12.2010/1386)

Varför olika individer blir tvungen att börja röra sig till ett annat land kan ha många olika orsaker. Enligt Andersson (2001) kan man nämna några av orsakerna vara tex att en person som söker en bättre tillvaro, personen kan ha lämnat sitt land frivilligt, - av personliga eller ekonomiska skäl, - eller ett resultat av naturkatastrofer. Invandraren kan också vara på flykt från fattigdom, förtryck eller missförhållanden i det miljö den lever. (Andersson 2001:45)

Genom att ha olika orsaker till invandringen innebär det olika bakgrunder som människor kommer till landet med. Många kan vara högutbildade men också analfabeter, vissa kan ha traumatiska erfarenheter medan andra inte alls lida av någon diagnos. Bland dessa människor som anländer till landet finns det variation av barn, unga, vuxna, gamla och andra variationer av människor precis som hur det annars ser ut i vårt samhälle. Dessa människor har också olika språkkunskaper och många av de kan redan ha flerspråkiga kunskaper.

Hurdan en kommer att klara sig i det nya samhället beror på deras språkliga färdigheter i samband med sin integration inom det finländska samhället. Integrationen inom ett nytt samhälle är dock inte alltid lätt. Det kan grunda sig i olika orsaker tex. bero på personliga orsaker, bero på brist i personliga relationer eller brist i samhällets insatser på nyanlända. Man kan inte generalisera att det skulle handla om en enda brist utan integrationen fungerar som en helhet. Integration kan vara flerdimensionell process då det gäller invandrare, integrationens resultat kan bero på många olika orsaker men det beror till störst på

vad som anses vara som en lyckad integration i det värdland som mottagit invandraren eftersom det kan variera länder emellan.

Hur integrationen definieras på nationell nivå i Finland är bestämmelser som framkommer med Lag om främjande av integration där integration anses vara:

”invandrades och samhällets interaktiva utveckling med målet att ge invandraren de kunskaper och färdigheter som behövs i samhället och arbetslivet samtidigt som invandrarens möjligheter att upprätthålla sitt eget språk och sin egen kultur stöds,” Lag om främjande av integration. (30.12.2010/1386, kap 1 §3)

En annan definition av integrationen i Finland betyder att man bosätter sig i landet och att man inhämtar de kunskaper och färdigheter som behövs i samhället. Man anser att integrationen för invandrarna underlättas genom att; invandraren lär sig språket, kan hitta en arbets- eller studieplats och skaffa kontakter inom den finländska samhället. (Arbets- och näringsbyråns handbok 2018:15)

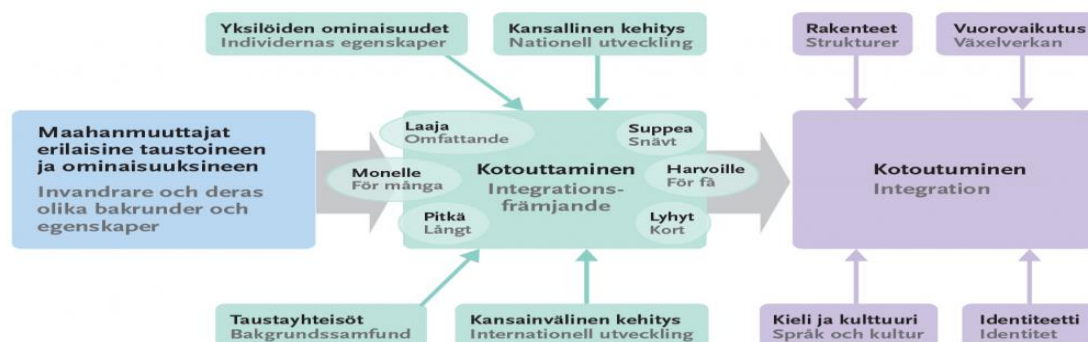
COUNCIL OF THE EUROPEAN UNION publicerade år 2004 *“The Common Basic Principles for Immigrant Integration Policy in the EU”* det ska fungera i syfte att ge allmänna riktlinjer för EU:s medlemsstater.

Här beskrivs bland annat integration som en dynamisk tvåvägsprocess för gemensam anpassning av alla invandrare och medlemsstaternas invånare. Dokumentet tar upp nödvändigheten av språkkunskaper i det nya samhället men med en betoning också på kunskaper om landets historia som bör inhämtas som en grund för integrationen. Utbildningsväsendet åtgärder för nyanlända och deras barn ses som viktigt i integrationen men också att kunna ha jämlika möjligheter och ha tillgång till olika resurser ses som att ha en betydande roll i integrationen. Det poängteras också möjliga skillnader på EU:s medlemsländer syn på integration och indikatorer. Här beaktas det tvärssektoriella arbetet och samspelet mellan statens institutioner i invandrades integrationsfrågor. Sysselsättningen anses som en huvudnyckel till integration i det nya samhället, för ett meningsfullt liv och för växelverkans betydelse med omgivningen. (Council of European Union 2004:17–20)

På finska språket använder man termen *kotoutuminen* som motsvarar termen *integration*, vilket används internationellt. Dock används också begrepp som *Inclusion*, (inneslutning, inklusion), *adaptation* (anpassning), *adjustment* (ackommodation) och *absorption eller assimilation* (införlivning). Det framkommer flera inhemska termer som den man använder i Finland på andra länder som Sverige där termen *etablering* används eller Holland där man föredrar termen *inburgering*. Alla dessa termer pekar på ett förlopp som handlar om en person som flyttar sig från det ena landet till ett annat land och som ska här hitta sin egen plats och kunna hitta sätt för kunna fungera i samhället. (Saukkonen 2016:62)

Ordet *integration* anses ha använts i Europa för att man har velat skilja på andra processer som också har syfte till att hitta sin egen plats i samhället. Dessa är just *assimilation* och *segregation*. (Saukkonen 2016:62)

Saukkonen (2017) ger en klar bild i hur Finland beaktar integrationen för invandraren som en metodkarta på figur 1.

KUVIO 1. Kokonaiskuva kotouttamisesta ja kotoutumisesta
 FIGUR 1. En helhetsbild av integrationsfrämjande och integration

Figur 1.

Saukkonen (2016) tar upp hur integrationen beaktas ur olika EU medlemsländers syn. Det tas upp bland annat att på en nationell nivå inom EU används olika indikatorer för att mäta integration av invandrare och olika dimensioner kan lyftas fram som önskvärd integration av värdnationen. I Frankrike har integrationen mening som *införlivning* (assimileras) som i sin tur betyder att man blir av med sin kultur och identitetsbakgrund och på det sättet anpassar sig till mottagande samhället (Saukkonen 2016:62). I Sverige använder man ordet *etablering*, här anses integration som en uppgift för hela samhället. Det

anses att alla oberoende av sin bakgrund ska få känna att de är en del av svenska samhället och ska kunna vara med på alla nivåer som jämlika medborgare. Integrationen här kan ses som antingen lyckat eller misslyckad. (Saukkonen 2016:63)

I Finland menar vi att integration är en ömsesidig process där både invandrare och det mottagande samhället genomgår vissa förändringar. Finland följer i princip EU's "*The Common Basic Principles for Immigrant Integration Policy in the EU*" i stor utsträckning. På individnivå handlar det om både aktivt deltagande och bevarande av ursprungsidentiteten, och de handlingarna utesluter inte varandra utan kompletterar varandra. På samhällsnivå handlar det om att skapa strukturer och förutsättningar och möjliggöra aktivt deltagande på olika nivåer och för det behöver man ha vissa färdigheter. Sysselsättning och samspel med det mottagande samhället avses vara nyckelområde i integrationsprocessen. Kunskaper i språket i sin tur är en viktig förutsättning för det. (Saukkonen 2016:63–68)

Egentligen anses det att oavsett metod för integration så är det en dubbelriktad process, det betyder att om invandraren gör sig redo till att anpassa sig till värdlandet ska också värdlandets samhälle vara berett att behandla invandrarna som infödingar i landet i övrigt. (Legrain 2013:298) Integrationen anses vara en dynamisk process, som innehåller både goda och onda cirklar i sig. Om ett samhälle är positiva till invandrarna och invandrarna är angelägna över sitt sätt att fungera kan detta samhälle vara mer berett på att fungera mångfaldiga. Samhället behöver inte splittras av differentieringar och har en bättre utgångspunkt för olikheter (Legrain 2013:299).

Lag om främjande av integrations syfte är främst att stödja och främja integrationen och ge möjligheter till invandraren att vara en aktör inom samhället i Finland. Den ska också främja jämlikhet och likabehandling och dessutom ge utrymme för en önskvärd interaktion mellan olika folkgrupper. (Lag om främjande av integration kap 1 §1) *Lag om främjande av integration* beaktar även dem som på grund av nedsatt förmåga sjukdom eller

annan motsvarande orsak har det svårt att lära sig. Lagen garanterar möjligheter för intensifierade åtgärder som är mer resursstarka (Lag om främjande av integration kap 1 §3).

Integrationstjänsternas ansvar ligger på kommunernas ansvarsområde och ingår som en del av den kommunala basservicen. Arbets- och näringsbyrån genomför en kartläggning tillsammans med invandraren för att sedan utarbeta en integrationsplan tillsammans med invandraren. (Lag om främjande av integration kap 2. 6§,10§)

Integrationsplanens syfte är att skapa förutsättningar för språkinläringen av finska eller svenska vilket anses som en nödvändighet för att klara sig i det nya samhället. Det förutsätter ett arbetslöst tillstånd för att kunna ta del av denna integrationsfrämjande integrationsplan. Integrationsutbildning ordnas av kommunen som invandraren är skriven i, som en arbetskraftsutbildning eller i form av frivilliga studier. På ett allmänt plan är det kommunen som huvudsakligen bär ansvar för samordnade av integrationen och en plan för integrationsfrämjande arbete ska utarbetas var fjärde år där godkännande krävs av kommunens fullmäktige. Det är dock arbets- och näringsministeriet som ansvarar för planering och styrning av integrationspolitiska riktlinjer och strategier samt för utvärdering och uppföljning. (Lag om främjande av integration, kap 2, 11§,13§,14§)

Det är inte alltid lätt att integrera människor med olika bakgrunder och språk med ett enda tillvägagångssätt som ska ge känslan av deltagande i det nya samhället. Integrationen är mångdimensionell där många olika faktorer påverkar människorna för att de ska kunna bli en del av samhället, detta är inte endast beroende av individen själv utan samhället har ett stort ansvar att hjälpa människorna att bli integrerade, men också politiska beslutsfattare har en stor roll.

2.2 Det finlandssvenska språket och integration på svenska i huvudstadsregionen

Finland statskick är en suverän republik med två nationalspråk enligt *finska grundlagen*. De två språken är svenska och finska. Det finns andra språk som har skyddats genom lag

som samiska och i bestämmelserna finns det att man som urbefolkning (samer, romer och andra grupper) får använda och utveckla sitt språk samt kultur. Även personer med funktionsvariationer i behov av tolkning- eller teckenspråks rättigheter har säkerställts genom lag. (Finlands grundlag, 1 kap §1, 2 kap §17)

Svenska språket tillhör de nordiska språken inom den germanska språkgrenen och är ett indoeuropeiskt språk. Språket brukas som *modersmål* av ca 9 miljoner människor varav 270 000 av dem räknas vara andelen i Finland. Övriga som talar språket anses vara ättlingar till svenskar som flyttat ut till andra länder. Svenskan har haft olika historiska förändringspunkter men den svenskan som brukas av majoriteten idag kallas för nusvenska, 1900-talssvenska eller rikssvenska. (Institutet för de inhemska språket)

Siffrorna på finlandssvenskar som använder finlandssvenska som modersmål varierar och det framkommer olika siffror eller procent i olika undersökningar eller forskning. Delvis kan detta bero på flytt ifrån eller till Finland men också på året då undersökningen gjorts.

Svenska språket har talats länge i Finland men man vet inte med säkerhet hur länge det svenska språket har varit i bruk här i landet. Men beläggen visar att en användning har skett i alla fall från 1100-talet. Finland var en del av kungariket Sverige i 700 år fram till 1809 då Finland förlorades till Ryssland. Efter den ryska revolutionen året 1917 blev Finland en självständig republik. Trots att Sverige förlorat Finland för 200 år sedan anses det idag finnas ca 290 000 personer med svenska som modersmål i landet. Människorna med detta modersmål kallas för finlandssvenskar. Majoriteten bor i kustområden i södra och västra Finland och språket som människorna använder kallas idag för finlandssvenska. (af Hällström-Reijonen 2020)

Finlandssvenskar kännetecknas av uttalet av sitt modersmål, dragen som framkommer i det finlandssvenska talet anses handla om grav accent. Som att en svensk från Sverige uttalar ordet *anden* olika beroende om det är bestämd form av *ande* eller *and* där istället

finlandssvenskar uttalar dessa ord i stora drag lika. Ett annat drag som skiljer är att i Sverigesvenskan finns i uttalsregeln som benämns kvantitetsregeln där varje betonad stavelse har ett längre ljud, antingen vokal eller konsonant. Detta är något som inte gäller i det finlandssvenska språket. Exempel på dessa är ord som *senap* eller *kamera* likaså många ortnamn uttalas kortstavigt som *Hanaholmen* och *Tavastland*. Andra typiska skillnader i finlandssvenskans uttal kan vara till exempel vokalerna a och u men också sje-ljudet. (af Hällström-Reijonen 2020)

Finlandssvenska ses mer som en regional variant av svenskan som definieras, men också skrivs och talas i en finlandssvensk kontext. Det som skiljer sig mellan finlandssvenska och sverigesvenska är uttalet av orden men de skiljer sig också i ord och uttryck. Det framkommer till en begränsning av särskiljande syntax och ordböjningar då det gäller finlandssvenskan. Den objektiva finlandssvenskans skrivspråk anses skilja sig väldigt lite från Sverigesvenskan. De ord och uttryck som används inom finlandssvensk kontext eller som relateras till finlandssvenska kallas för finlandismer. Till finlandismer räknas också sådana ord och uttryck som används i annan betydelse i Finland än i Sverige som till exempel; *semla* som i Sverigesvensk kontext är en fastlagsbulle men i finlandssvensk kontext handlar om en bulle av matbröd. Några andra exempel på Finlandismer är *rådda*, *talko* eller uttryck som *hopa och ro* och *sju famnars vatten*. I den finlandssvenska ordboken finns det 2500 ord och uttryck. (Institutet för de inhemska språket)

I Finland kan kommunerna antingen vara enspråkiga finska kommuner, tvåspråkiga kommuner eller enspråkiga svenska kommuner. Det framkommer kommuner i norra Finland där ett av språken kan vara samiska. Man kan genom väg- och gatuskyltningar veta vilka språk som används i det kommun som man befinner sig i. För att en kommun ska räknas tvåspråkig behöver den språkiga minoriteten vara minimum 8% eller minst 3000 invånare. (af Hällström-Reijonen 2020) Kommunens fullmäktige kan dock själva ge förslag om att bli tvåspråkigt och ansöka om att få status som tvåspråkiga kommuner (Kommunförbundet 2017:3).

I Finland finns det 311 kommuner varav 49 är tvåspråkiga eller en språkig som svensk-språkiga. 16 av dessa är enspråkiga som är svenska och finns på Åland. I resterande av de 33 tvåspråkiga kommunerna har 15 svenska som majoritetsspråk och 18 finska som majoritetsspråk. I de tvärspråkliga kommunerna bor det ca 1,7 miljoner finländare. (Kommunförbundet 2017:2,7).

Kommunerna kan ha olika språkutbildningar för invandrare som vill lära sig ett av de inhemska språken. Detta kan skilja från kommun till kommun om vilka språk som erbjuds i undervisningen men alla bör utgå från *Lag om främjande av integration*.

Enligt *Lag om främjande av integration* 30.12.2010/1386 ska alla som flyttar till Finland ges basinformationsmaterial om landet i samband med att de får sitt uppehållstillstånd beviljat, eller då hemkommuns och befolkningsuppgifter registreras. Därefter ska invandrare få rådgivning och handledning om integrationsfrämjande åtgärder med tillhörande tjänster, men också information om arbetslivet. En inledande kartläggning innebär en preliminär beräkning av invandrades förutsättningar för sysselsättning och studier, men också för behovet av språkinläring. I princip görs kartläggningen för personer som är arbetslösa eller personer som får utkomststöd, men arbets- och näringsbyrån eller kommunen kan också göra en utlåtande av personer som inte tillhör denna grupp förutsatt att de själva begär det och anses ha behov av det. (Lag om främjande av integration 30.12.2010/1386, 2 kap 7§ 10§)

Lag om främjande av integration förklarar integrationsplanen för invandraren så här;

”Integrationsplanen är en personlig plan för invandraren i fråga om de åtgärder och tjänster vars syfte är att stödja invandrarens möjligheter att inhämta tillräckliga kunskaper i finska eller svenska och andra kunskaper och färdigheter som behövs i samhället och arbetslivet och främja invandrarens möjligheter att delta som en likvärdig medlem i samhällsverksamheten.” (Lag om främjande av integration, 2 kap §11)

Framgången med svenska som integrationsspråk i huvudstadsregionen men även överlag i Finland är varierande. Det finns olika exempel där människor som hade valt svenska

som integrationsspråk blev snabbt integrerade och delaktiga på olika nivåer och tvärtom finns det individer som kände sig utanför. För vissa var det lätt att integrera sig i den finlandssvenska gemenskapen medan för andra kunde det vara svårare. Brist i kunskaper i finska kan också ibland orsaka svårigheter i integrationen som helhet. I dagens läge är det möjligt att gå svensk integrationsutbildning på tio olika utbildningsenheter. Tre av dem ligger i Nyland och sju i Österbotten. Egentliga Finland har hittills inte ordnat integrationsutbildning på svenska. Till skillnad från finska integrationsutbildningar sker kurserna i svenska huvudsakligen i form av frivilliga studier och inte upphandlade av närings- trafik- och miljöcentralen. Den enda upphandlade integrationsutbildning på svenska finns i Jakobstad. I praktiken har anordnaren av icke-upphandlade kurser mera frihet att påverka utbildningen och innehåll medan upphandlade integrationskurser har strikta begränsningar och regler både vad gäller deltagarprofil eller utbildningens struktur. Det är dock viktigt att poängtera att integration i form av frivilliga studier bär med sig deltagaravgifter som kommunerna brukar stå för när det gäller flyktingar men inte som regel när det gäller andra typer av invandrare som har egentligen rätt till avgiftsfri utbildning. (Sundbäck 2017:12)

Finland är dock inte det enda landet som behöver tvåspråkiga lösningar i sin integrationspolitik. I Belgien som också har två officiella språk i den franskspråkiga delen av Belgien finns det inte någon klar väg till integration medan i den flamländska ordnas integrationsutbildning. I Kanadas franskspråkiga provins Quebec (80% fransktalande) har det tagit en viss tid för beslutsfattarna att inse behovet av att ha en klar integrationspolitik med betoning på franska språket. Majoriteten av invandrare valde att leva på engelska istället men nu sätts alla invandrarbarn i franskspråkiga skolor. (Sundbäck 2017 :22)

Hur integrationens språkval går till väga för invandrare kan se olika ut. Det beror helt enkelt på vilken benämning som är anledning till befinnandet i landet men också var i Finland och vilken myndighet som kartlägger integrationsbehovet. Om du kommer till Finland som asylsökande och befinner dig i en mottagningscentral så är det upp till mottagningscentralen att välja det språk som personerna ska lära sig. Då beslut kommit om uppehållstillstånd och om ny-finländaren är arbetsför och skrivs in på Arbets- och nä-

ringsbyrån blir det personalen på Arbetsbyrån som väljer integrationsspråket i den individuella integrationsplanen som ska främja integrationen för en invandrare. Även för EU-medborgare som dyker upp hos olika myndigheter avgörs språket av myndighetsutövarna. Antalet EU-medborgare som flyttade till Finland året 2014 var 11 145 personer. Detsamma gäller de övriga som får sina individuella integrationsplaner gjorda genom socialen eller invandrarbyrån, handläggarna avgör. Om du kommer som arbetare eller studerande till Finland kan du välja själv vilket språk som ska vara integrationsspråket, detta för att du betalar själv för studierna. Antalet personer i denna kategori var året 2015, 11 305 personer totalt. (Sundbäck 2017:15).

Invandrarna behöver få rätt information för att en svensk integrationsstig kan intressera mer. Detta anses helt beroende av informatörer alltså tjänsteinnehavare hos myndigheter som borde kunna handleda i informationen och valet av språk. (Sundbäck 2017:16)

I Helsingfors gick det ca 7500 elever med annat modersmål än svenska eller finska i finsktalande grundskolor, medan samma år alltså 2017 gick det endast 40 personer som har annat modersmål än de inhemska i grundskolor som är svensktalande. (Sundbäck 2017:14)

Oavsett vilket språk man väljer här i Finland som integrationsspråk så slutar inte integrationen med det. Integrationen är en process som är beroende av många olika aspekter som påverkar människorna och deras deltagandet i samhället. En viktig aspekt i inläringen är samspel mellan den nyinflyttade och det mottagandet samhället.

2.3 Social interaktion

Social interaktion förknippas med kommunikation och samspel som sker människor emellan. Detta tillstånd anses vara sådana tillfällen där avståndet mellan människorna är så små att de kan lätt kommunicera med varandra eller genom att använda sig av digitala medel som ger möjlighet till kommunikation. Social interaktion anses att ske även i andra

former som genom tv och internet. Alltså anses social interaktion ske på många olika sätt och anses ha olika funktioner för människor. (Brante et al. 1998:134)

I psykologin anses interaktion vara samspelet mellan grupper och individer där dessa har inflytande på varandra genom de ömsesidiga handlingarna. Denna påverkan mellan individer anses kunna ske genom språket, gester eller handlingsättet. (Jørgensen 2020) Deltagarna i denna sociala aktivitet kan dela egna åsikter eller så fyller informationen genom interaktion andra funktioner. Detta samspel anses kunna ge en etablering och förändring i sociala relationer och här anses de sociala situationerna skapas. Det kan ses ur ett utbytesteoretiskt perspektiv också där detta samspel kunde ses som utbyten och tillgång till nya värden. I de flesta av mänskliga arrangemang anses samspel bygga en grund, detta gäller vid inläringar och socialisation men också vid informella kontakter människor emellan. (Brante et al. 1998:134–135)

Genom social interaktion synliggörs människornas karaktärsegenskaper och identiteter där man anses kunna ta del av social kontroll, makt och dominans. Men de viktiga redskapen anses användas för att förmedla sin mening av åsikt och information i denna interaktion. (Brante et al. 1998:134–135)

I samhällsvetenskap anses interaktion vara en grundläggande social handling enligt Jørgensen (2020), här anses det finnas en ömsesidig förståelse mellan parterna för sina handlingar detta genom symboler som skapar en ändamålsenlig konversation i samspelet. Denna konversation anses både kunna ge och få en uppfattning av själva händelsen men också ett sätt att se på sin egen roll i sammanhangen, som en identitet om självuppfattningen. Identiteten anses vara grundad i ett socialt ursprung, genom interaktion får man bekräftelse på sin fortsatta identitet. (Jørgensen 2020)

Språket som redskap anses användas i de allra flesta samspelsformerna inom det verbala och muntliga. Språket anses ha sin betydelse med sina naturliga former som tonfall, röstläge, rytm och pauser. Inom detta samspel är också olika ickeverbala kommunikationsformer inkluderade och viktiga, dessa är sådana som användning av blick, ansiktsuttryck, kroppshållning, rörelser, kroppsspråk, beröring med mera. Benämningen språkhandling

anses i denna kontext handla om att språk inte bara är ett medel för meningsutbytet utan anses vara som en social handling för individer. Språkbruk och samtal anses inte enbart regleras till lingvistiska eller konversationsmässiga linjer och tillvägagångssätt. Det anses vara lika viktigt att reglera språkbruket till de sociala och moraliska ordningar som genomsyrar både de formella sidorna av kommunikationen, som är ansikte mot ansikte, och de strukturella delarna av samhällets mångfald. (Brante et al. 1998:134–135)

2.4 Socionomens kompetenser

Socionomen har en bred kunskap inom det sociala området. Som socionom lär man sig olika delar av olika livsförhållanden som människor kan ha svårigheter att anpassa sig till där man anser att socionomer kan ha en betydande roll med sina kompetenser. För att ge läsaren en bild av vad som anses vara socionomens kompetenser används Novias socionomutbildnings kompetenser (2017) och Arcadas socionomutbildnings kompetenser (2016) som har gemensamma målsättningar med andra yrkeshögskolor.

Enligt utbildningsprogrammet för det sociala området delas kompetenser för socionom i tre olika områden.

Socionom (YH) kompetenserna är indelade enligt följande:

- *Grundläggande kunnande inom det sociala området*
- *Erfarenhetsbaserat kunnande inom det sociala området*
- *Tillämpat och utvecklingsinriktat kunnande inom det sociala området*

Som socionom ska man kunna reflektera på det arbete som utförs ur många olika aspekter där man kan se både helheten och det individuella i individer, man behöver vissa färdigheter att kunna reflektera med i arbetsutförandet och utvecklingen av sitt eget arbete.

Dessa kunskapsområden anses vara; etiska kompetenser, kompetenser inom klientarbete, kompetenser i det sociala servicesystemet, kritisk och delaktighetsfrämjande samhällsinriktad kompetens, forskning och utvecklingsinriktad kompetens och ledarskapskompetens.

Etiska kompetenser anses som kompetenser där alla yrkesutövare inom det sociala området bör beakta inom sina respektive arbeten. Det handlar om att kunna utöva reflektion på olika dilemman som kan framkomma under arbetet. Socionomen bör kunna beakta individen individuellt samtidigt beakta olika värdekonflikter. Inom yrket ska man även beakta jämlikhet men också motverka olika utslagningar ur individ, grupp och samhällsnivå. **Kompetenser i klientarbete** handlar om medvetenhet och kunskap yrkesutövarna bör besitta i sin egen människosyn under uppdrag med sina respektive klienter eller klientgrupper. Man bör som socionom kunna ge tillräcklig utrymme för klientens delaktighet i beslut genom ett professionellt samspel. Av socionomen förväntas kompetenser som stärker klienterna i olika situationer eller förhållanden. Som socionom ska man kunna använda sig av olika teorier och metoder i arbetet men även kunna göra utvärdering av arbetet. Socionomen förväntas sitta på kompetenser inom klientvägledning där det kan motiveras, analyseras och genom det kunna utvecklas i sina respektive arbeten. **Kompetenser i sociala områdets tjänster** handlar om kännedom inom servicesystemet i sociala området men också tillhörande lagar som främjar individernas välfärd och sociala trygghet. Som socionom förväntas man kunna förutse olika förändringar i servicesystemet men också kunna utveckla servicesystemet eller skapandet av välfärd. Socionomen ska kunna bedöma klienternas olika servicebehov under olika perioder i livet men också kunna ha kontroll över servicehandledningen och även ha kunskaper inom det förebyggande arbetets utgångsläge och metoder som kan användas inom det. En socionom ska även kunna vara representant för det sociala området och kunna fungera i samspel med multiprofessionella grupper för att kunna ge klienterna det bästa möjliga skyddsnätverket.

Kritisk och delaktighetsfrämjande samhällsinriktad kompetens avser att socionomen ur lokal, nationell och internationell syn kan granska sammanhang och processer som kan vara orsak till utslagning eller ojämlikhet. Socionomen ska ha kunnande i att använda sig

av olika metoder i samhällsinriktat socialt arbete, medborgerlig påverkan och kommunikation. Som socionom förväntas man även kunna ge stöd till medborgarnas delaktighet i samhället men också genom samarbete med klient och andra inblandade aktörer vara med i intressebevakande arbeten. *Forsknings- och utvecklingsinriktad kompetens* handlar om det reflektiva arbetssättet där man förväntas att kunna forska och utveckla arbetsformen. Socionomen använder sig av pålitlig forskning som arbetssätt men ska också kunna utveckla ny kunskap. Socionomen ska också kunna planera, genomföra, analysera och rapportera ett utvecklingsprojekt då det gäller det sociala området. *Ledarskapskompetens* är att socionomen har grundkunskaper i ekonomi och personalförvaltningen med en grundläggande förmanskunskap inom en arbetsgemenskap. Socionomen förväntas också ha kunnande för utvecklande av arbetsgemenskaper, utvecklande av serviceprocessers men också kombinera med kunskap inom det sociala området. Socionomen förväntas också kunna fatta olika beslut i oberäknliga lägen. Socionomen ska ha den grundläggande kunskapen inom det sociala området och även kunna fungera som företagare inom området. (Davidsson et al. 2017:1–2, Davidsson & Juslin 2016:1–2)

3 SYFTE OCH FRÅGESTÄLLNING

Syftet med denna allmänna litteraturstudie är att ta fram erfarenheter från tidigare gjorda forskningar och utredningar som har gjorts om den svenskspråkiga integrationen för invandrare i huvudstadsregionen. Erfarenheterna ses genom det sociokulturella teoretiska perspektivet som används i arbetet där den ömsesidiga samspelets påverkan för invandrarernas språkinlärningar beaktas. Syftet med arbetet är också för att se över hur socionomens kompetenser kunde stödja invandrarna i deras integrationsprocesser.

Studien har till syfte att svara på denna frågeställning:

- I. Vilka inverkanse faktorer framkommer i forskning under invandrarernas språkliga lärande där valet varit svenska som integrationssspråk?

Förhoppningsvis kommer studiens resultat att få fram de väsentliga fakta som behövs till studiens syfte och för att svara på frågeställningen.

4 TEORETISKA ANKNYTNINGAR

Den teoretiska referensramen för forskningen har jag kunnat se ur många olika perspektiv, särskilt socialpedagogiska perspektiv har jag kunnat använda mig av. Studien handlar om integration på svenska i huvudstadsregionen därför fokuserar jag på inläringen av språk vilket kan förknippas med olika perspektiv på lärandet och olika syn på språk. Perspektiv som kunde tas i beaktande är behavioristiska-, kognitiva / konstruktivistiska-, sociokulturella / socialkonstruktivistiska-perspektiv om språk och utveckling. De har olika syn på lärande- och språkutvecklingen men de utesluter inte varandra. Valet av det sociokulturella perspektivet bygger på att det handlar mycket om samspelets och omgivningens betydelse för inläringar.

4.1 Sociokulturellt perspektiv på lärande och utveckling

Enligt Säljö (2000) är mänskligt lärande något naturligt och en viktig faktor som behövs i människornas vardag. Människor anses ha lärt sig ända från begynnelsen och man har fört det vidare genom att dela med sig sitt kunnande till andra människor som kommit efter. Säljö menar att vår samvaro grundar sig på detta lärande och att de vardagliga samtalen kan vara en av grundstenarna i vår kunskapsbildning. Detta anses kunna ge orsak till inre drift och kunnande som människor tar med sig för att sedan kunna formas av. Kunskapsinhämtning anses ske utan vår egen medvetenhet om själva inläringprocessen eller fast vi inte ser det som skäl till själva sysslan som en inlärningsmetod. Säljö menar att i ett sociokulturellt perspektiv går det inte undvika en kunskapsinhämtning och det har mer med vilka kunskaper som man kunnat lära sig i olika situationer. (Säljö 2000:47)

En syn som Dysthe (2003) beskriver om sociokulturell syn på inläringsteori handlar om; att lärande sker genom medverkan och genom medverkarnas interaktion; språk och kommunikation anses som en av grundpelarna i lärprocesser; också att stabilitet mellan det individuella och det sociala anses som ett avgörande synsätt på olika lärmiljöer där lärandet inte enbart ses ifrån individens egen personliga utveckling utan förknippas med den omgivning individen befinner sig i. (Dysthe 2003:31)

Jakobsson (2012) menar att uttrycket sociokulturellt perspektiv kan vara korrekt att användas som en generell benämning på ett antal liknande teorier om lärandet och utveckling. Samtidigt menar han att det finns stora likheter men också allmänna drag i dessa teorier. Enligt honom finns det skillnader i hur man förstår och uppfattar lärprocesser eller vad som fokuseras på i dylika omständigheter. Enligt Jakobsson finns möjlighet att påstå; i allmänhet där det talas om olika teoretiska ramar som är kopplade till sociokulturella eller kulturhistoriska syner på lärande har de sin grund i arbeten av Lev Semenovich Vygotskij. (Jakobsson 2012:153)

Den sociokulturella teorin anses se människors utveckling som en samhällelig händelse med individuell utveckling som skapad av undervisningen och inte en given omständighet för den. Den anses vara som ett resultat av individernas sociala, historiska ock kulturella erfarenheter. (Skolverket 2011:27–29)

En översättning av Vygotskij sociokulturella perspektiv på lärande och syn på språk är Skolverket (2011), där lärandet ses ur sociala kontexter och språk anses som ett allmänt fenomen där utveckling av språk anses kunna ske genom användning av språket för olika interaktioner eller i olika sociala sammanhang. Här läggs även ton på mängden av sammanhang, det menas att ju flera sammanhang som en befinner sig i under interaktioner desto bättre språkliga repertoarer utvecklar individen. (Skolverket 2011:22)

Jakobsson anser att Vygotskijs (1978,1981,1986, refererad Jakobsson) andel var att utveckla teorin om att människors tankeverksamhet eller kunnande bara kunde förstås eller undersökas genom att granska språk och åtgärder i förhållande till de sociala och kulturella förfogande individerna utnyttjar. (Jakobsson 2012:153)

Säljö (2000) pekar på ett mänskligt livslångt lärande genom sitt påstående inom en sociokulturell teoriram där föreställningen om en ändpunkt i mänsklig utveckling anses orimlig. (Säljö 2000:71). Hur människor lär och utvecklas har med frågan hur individer agerar i allmänhet att göra. Denna syn på att analysera *utveckling*, *lärande* och *reproduktion* av kunskap och färdigheter kallar Säljö för *sociokulturell teori*. (Säljö 2000: 17)

Det finns inte en existerande enhetlig sociokulturell teori men det finns många olika perspektiv inom sociokulturella teorier om lärande och utveckling vilka är bundna till varandra. Mänskligt lärande kan skildras på flera olika nivåer och på flera olika vetenskapliga språk som är komplicerade och har beroendeförhållande till varandra. (Säljö 2000:18) Exempel på dessa perspektiv är det kulturpsykologiska perspektivet eller kulturhistoriska perspektivet (Jakobsson 2012:153).

5 METOD

Under detta kapitel behandlas allmän litteraturstudie som metod. Delar som beaktas är insamling av material till arbetet, inkludering-och exkluderingskriterier, etiska aspekter och innehållsanalys som analysmetod.

Denna studie utgår ifrån det sociokulturella perspektivet där inläringen av språk beaktas. Fokuset kommer att ligga på erfarenheter från tidigare gjorda forskningar och utredningar samt kombineras med det teoretiska perspektivets litteraturböcker.

Genom kopplingar till tidigare språkforskningar, litteratur som handlar om lärande, språk och andraspråsutveckling hoppas jag med studien kunna kombinera och föra en bättre diskussion om andraspråksinläring och integration på svenska i huvudstadsregionen.

5.1 Allmän litteraturstudie (overview)

Valet av allmän litteraturstudie grundar sig i att det passar min studie. Här kan jag välja de forskningar som passar studiens syfte.

Allmän litteraturstudie (overview) kallas även *litteraturöversikt*, *litteraturgenomgång* eller *forskningsöversikt*. Alla forskningar börjar med en allmän litteraturgenomgång i början av sina forskningar. Syften med en allmän litteraturstudie skulle då kunna vara att samla på material i form av en beskrivande bakgrund ”som motiverar att en empirisk studie görs eller att beskriva kunskapsläget inom ett visst område”. Detta sätt anses inte

kunna utnyttja hela tillgången till fakta kring den forskning som görs genom osystematiska metoder i materialinsamling. Syftet med detta sätt anses vara att använda den befintliga information som hör till eget forskningssyfte. Då det görs en allmän litteraturstudie utnyttjas valda studier, det framkommer sällan på systematiskt sätt. Med samma material i en annan forsknings skulle slutresultatet kunna se helt olika ut beroende av perspektivet. (Forsberg & Wengström 2013:25–26)

Sirriyeh med flera (4) menar att det som skiljer sig mellan den systematiska och allmänna litteraturstudien är att den allmänna inte har den systematiska litteratursökningen, kritisk värdering och analys av resultat. (Forsberg & Wengström 2013:27)

I en litteraturstudie finns det inte regler för minimum eller maximumen antal studier som behöver inkluderas, bästa sättet anses vara att samla ihop all relevant forskning kring det undersökta studieområdet men detta anses av praktiska eller ekonomiska skäl inte alltid möjligt att förverkliga. Antalet studier som undersöks baseras på forskarens intresseområde och kraven man ställer på studiernas innehåll, men det beror också på vad forskaren kan hitta för forskningarna kring sitt studie. (Forsberg & Wengström 2013:30–31)

5.2 insamling av material

Jag har sökt i de traditionella sökdataserna men fynden har inte varit så särskilt stora. Dock har det framkommit forskningar eller rapporter som har redovisats i en tabell som bilaga. Sökorden i dataserna har varit; *Integration AND swedish language AND in Finland*.

Förutom detta används också ”Google” som sökmotor för insamling av data där forskningarna av ämnesområden delvis varit en beställning för en organisation av svenska språkets intressen, statliga organisationer eller integration erfarenheter för invandrarna.

Sökningar på internet där sökorden har varit; *Integration av invandrare på svenska i Helsingfors, integration av invandrare på svenska i huvudstadsregionen, integration*

av invandrare på svenska i Finland, Integration av invandrare i Finland på svenska språket.

Flertalet forskningar kunde hittas både genom den fria sökningen på internet samt på Helsingfors bibliotek Helka. Eftersom svensk integration i Finland är ett nytt och ungt forskningsområde så räcker det att hitta ett litet antal forskningar där de hänvisar till de forskningar som är gjorda. Det är delvis genom dessa forskningars referenslistor till tidigare gjorda forskningar som har utnyttjats i denna undersökning som sökform för att hitta andra relevanta forskningar, så kallad snöbollsmetod.

Skribenten har hittat annan forskning då det gäller litteratur i form av böcker via främst Helle bibliotek som sökmotor. Jag har sökt *språk och lärande, andraspråksinlärning, språk och utveckling och svenska som andra språk*. Genom sökorden har jag hittat tillgänglig litteratur och forskningar som kommit ut som böcker. Jag har också tagit hjälp av Sibbos bibliotekets personal i hjälp av sökningarna i forskningar kring integration på svenska. Forskningar har hittats även i Helsingfors universitets Helka-databank där en del pro gradu hämtats som undersökningsmaterial. I slutändan handlar alla sökningar om samma forskningar som har funnits men hittats på olika platser. Närmare information om materialet som har används finns som bilaga.

Skribenten använder sig av sekundära data eller sekundär empiri som insamlingsmetod där innehållet baserar sig på tidigare erfarenheter eller upplevelser som framkommit i tidigare utförda forskningar, rapporter eller utredningar. Sekunder data eller sekunder empiri anses vara en insamlingsmetod där skribenterna använder sig av information som samlats in för andra syften, sådana kan vara exempelvis tidigare gjorda *undersökningar, hälsoundersökningar, trafikkontroller, folk- och bostadsräkningar eller annan offentlig statistisk* (Befring 1994:19).

5.3 Inkluderingskriterier- och exkluderingskriterier

Jag har valt att fokusera på vuxna invandrare som går på utbildnings i svenska som andra språk i huvudstadsregionen men också tagit med forskningar där informanterna varit unga. I urval av data utgår det ifrån studiens syfte, frågeställningar och det teoretiska perspektivet. Detta innebär att i urvalet har det särskilt fokuserats på forskningar som tar fram relevant fakta kring ämnesområdet, dock inte forskningar äldre än 2005. Språket har i nästan alla forskningar varit svenska eftersom det har handlat om svenska som integrationsspråk i Finland.

I urval av data har också utgått ifrån forskningens relevans som har med integration av invandrare på svenska i huvudstadsregionen att göra. Detta görs för att begränsa andra språkforskningar som är gjorda ur en annan utgångspunkt än integration av invandrare.

En fördel med en allmän litteraturstudie är också att jag kan välja vilka studier som kan relateras till min forskning och vilka som inte gör det. (Forsberg & Wengström 2013:26)

Inkluderingskriterier

- Artiklar som handlar om integration på svenska i Finland
- Artiklar som är gjorda 2005>
- Artiklar som har full text
- Tillgängliga artiklar
- Granskade artiklar

Exkluderingskriterier

- Äldre än 2005

Eftersom det har varit brist på forskningar har jag inte haft större exkluderingskriterier i sökningen och tagit med även en artikel som saknat full text och en som inte handlar om svensk integration i Finland men som tar upp läget för integrationen i hela landet.

5.4 Etiska aspekter

I min allmänna litteraturstudie följer jag guiden för *God vetenskaplig praxis vid Arcada (2014)*.

Detta innebär att jag avstår ifrån försummelse, oredlighet och andra ansvarslösa tillvägagångssätt i lärdomsprovet. Det innebär att jag i dokumentationen av lärdomsprovet kommer att göra mina hänvisningar till källor på ett korrekt sätt både i texten och i källförteckningen. Under studien ska jag vara ärlig, omsorgsfull och noggrann genom hela arbetet. Det betyder också att jag inte kommer att hänvisa till källor jag inte använt och kommer att avstå från plagiat och vara redlig i dokumenteringen. Då jag gör en allmän litteraturstudie bör jag beakta de delar som rör sig själva metoden främst. Eftersom jag använder mig av tidigare forskningar beaktas etiska aspekterna främst genom att göra hänvisningarna rätt och citera. Jag som ansvarig för studien behöver kunna säkerställa att alla källhänvisningar och författare (namnangivelser) är riktiga men också att jag inte hemlighåller information eller misstolkar det till fördel i mitt eget arbete. (Arcada 2014)

Det här innebär att som forskare bör man följa och avstå från sådant som anses vara avsteg ifrån god vetenskaplig sed då man gör en studie.

Enligt Forsberg & Wengström (2013) är sådana avvikelser som;

fabricering av data, stöld eller plagiat av data, hypoteser eller metoder utan att ange källa eller förvrängning av forskning process på annat sätt genom felaktiga inklusion och exklusion av data eller genom missvisande analys av data som förvränger tolkning. (Forsberg & Wengström 2013:69)

5.5 Innehållsanalys

Under analysen av innehållet i forskningarna kommer jag att ta fram de aspekter som framkommer ur sociokulturellt perspektiv och objektivt undersöka interaktionernas betydelse i språkinläringen av svenska språket i huvudstadsregionen. Genom en medvetenhet av bristen kring forskning kommer även andra aspekter som kan framkomma att beaktas vid eventuell brist i att samla data gällande samspelets inverknings på språkliga lärandet.

Den innehållsanalys som används i studien är Forsberg & Wengström (2013) ett grundläggande arbetssätt som innebär att forskaren på ett systematiskt och stegvis sätt utarbetar data för att lättare kunna känna igen mönster och teman. Målet här är att beskriva och kvantifiera särskilda fenomen. Innehållsanalys har olika modeller som kan användas för att på ett systematiskt sätt analysera data. I grunden används innehållsanalys till att användas för analys av text och detta avgränsas som objektiva i systematiska och kvantitativa beskrivningar av hur kommunikation ter sig inom forskningar. Denna analystyp kallas för manifest innehållsanalys och innebär att analys görs av direkt synliga mönster eller teman i texterna genom kvalitativa beräkningar. (Forsberg & Wengström 2013:151)

Då jag analyserade innehållet utgick jag från det teoretiska perspektivet där lärande är beroende av samspelet med omgivningen och andra faktorer som utvecklar människorna som varelser. Jag kopplar dessa samtidigt med litteraturer om språk och andraspråk som stödmaterial i arbetet. Det framkom dock andra teman som kunde kopplas till arbetet för ett helhetsperspektiv och också dessa får plats i studien. Varför jag gjort dessa teman är dels för att det ska bli en struktur i arbetet, dels för att kunna ge en helhetsbild av sammanhängande faktorer som kan vara betydelsefulla att ta fram som påverkar invandrarnas språkliga integration.

I en Litteraturstudie anses fältet som ska undersökas vara det tidigare dokumenterade fakta som har undersöks och införskaffats av andra forskare. I denna form av undersökningar ställs frågorna till den befintliga litteraturen och inte till fysiska personer. (Forsberg & Wengström 2013:70)

6 RESULTAT

Innan resultatet presenteras behövs klagörande av viktiga termer som framkommer för att visa menad målgrupp och ett andra språkinlärning.

Då det gäller invandraren används olika benämningar som, *invandrare*, *nyinflyttad*, *nyanländ*, *flykting*, *migrant*, *emigrant*, *personer*, *individer* eller *elev*. Och då det gäller svenska som integrationsspråk eller ett annat inlärt andraspråk än personernas modersmål

används benämningar som; *andraspråksinläring, språkinläring, inlärd språket, målspråk, integrationsspråk, inhemska språket*. Alla benämningar pekar på målgruppen och deras andraspråksinläring därför behandlas alla under ett och samma tak som är en person som tillägnar sig annat språk än modersmålet svenska eller finska.

Finlandssvenskan talas av en begränsad folkmängd som modersmål i Finland, men svenskan i sig som språk är mycket bredare och når mycket större population. Integration på svenska i Finland som fenomen är ett begränsat forskningsområde men intresse för en svensk integrationsstig finns bland invandrarna.

Många samhällen i väst är idag mångkulturella. I genomsnitt räknar man med att i svenska (Sverige) grundskolor har 20% av eleverna ett annat modersmål än svenska och antalet modersmål uppgår till ca 150 olika. Situationen ser liknande ut i de flesta västländer. (Skolverket 2011) Antalet personer med annat modersmål än svenska eller finska anses öka till ca 150 000 personer fram till år 2030 i Helsingfors, detta skulle innebära en andel på ca 20 % av Helsingfors stadsbefolkning (Saarioja 2013:19 ur Teikari 2015:10).

Förstaspråk gäller personens modersmål och andraspråk och gäller det inlärd språket. Modersmål eller förstaspråk är det språk som personen först ägnat sig åt genom föräldrar eller vårdnadshavarna och andraspråk är ett annat språk som individer skaffar sig efter det första språket. Det är ingen förutsättning till att första språket alltid är starkare än andraspråket. (Abrahamsson 2009:13)

Andraspråks forskningen är relativt ung då man jämför med andra forskningsfält enligt Abrahamsson (2009). Han menar att andraspråksforskningen tog sin fart vid slutet av 60-talet men samtidigt pekar på att fenomenet andraspråksinläring samt interimsspråk (Inlärarspråket) inte är så nya i människornas liv. Enligt honom finns det många källor som visar att människor har långt tidigare ägnat sig åt andraspråksinläringar och att denna komplexitet av andraspråksinläringen varit i människornas medvetenhet och som en del

av deras tidigare inhämtade kunskaper. (Abrahamsson 2009:20) Då det gäller språkundervisning har man försökt flertal gånger lösa dem genom att utnyttja olika tidigare gjorda språkforskningar (Norrby & Håkansson 2007:66).

En aspekt som framkommer i Skolverket (2011) är olika forskningars resultat som visar på lärarnas sett att undervisa. Här anses kunskap oftast byggas av den tysta kunskapen och genom de tidigare erhållna upplevelserna av undervisningen istället för att bygga på en teoretisk förståelse. Detta hänvisar Skolverket (2011) till en enig klassrumsforskning som visar att sen 1970 talet har klassrumskommunikationen visat sig i flertalet som av den behavioristiska mönstren. Detta anses vara också den vanligaste interaktionsformen av andraspråkläraren och forskaren Maria Kouns som i en av sina studier visar relationen mellan lärare och elev. Hon menar att denna relation bygger på interaktionsmönster kallat I-R-E, där I står för *initiering*, R står för *respons* och E står för *evaluering*. Hon menar att läraren frågar en fråga för att sedan eleven kan besvara med ett kort svar där det sen utvärderas av läraren igen. Eftersom i detta fall vet läraren redan svaret innebär det att eleven behöver ge bara ett ord som svar och i detta samspel anses inte eleven att ha möjlighet till språkanvändning och inte heller kunna utvecklas i sitt tänkande i stor utsträckning. (Skolverket 2011:30)

6.1 Språk och identitet

Människor som kommer till Finland har haft olika bakgrunder till anledningen av flytten till landet. De tillhör olika etniska grupper som har ett eller flera språkliga kunskaper med sig redan när de anländer.

Vad språket kan ha för betydelse är beroende på egna upplevelsen men enligt Grönstrand & Malmio 2011 språk anses vara makt som både ingår i politik och anses vara privat. Språket kan också vara knuten till känslor och hur man identifierar sig själv som att kunna få både skam och stolthet som går också att få glädje av (Grönstrand & Malmio 2011:7). Språket anses som ett gemensamt verktyg för handlandet, där människor använder sig av i sina syften till att utföra arbeten i egna projekt under egna sociala interaktioner. Det

menas att vi lånar andra ord som någon annan tidigare använt. Här utnyttjas någon annans tidigare tankar och erfarenheter som en annan utnyttjar i sitt eget syfte. (Säljö 2006:233)

Orsaker till valet av att välja integration språket svenska grunder sig i olika anledningar enligt Södermalm (2007). En av de främsta orsakerna anses emellertid att vara tidigare språkkunskapernas släktband till det svenska språket eller att de tillhör det indoeuropeiska språkträdet som svenska, vilket anses kunna ge grund för en snabbare inläring. (Kuitunen 2011:39) Men också att personerna som väljer svenska som integrationsspråk känner en tillhörighet till det svenska språket eller att det svenska språket anses lättare att lära sig till skillnad från det finska språket (Teikari 2015:28–29). En annan vanlig orsak till val av svenska som integrationsspråk anses också bero på ankomstorten som invandrarna anländer till, om majoriteten där varit svensktalande. Detta framkommer av respondenter i Svaetichin (2011) undersökning men det finns också respondenter som blivit vägledda av sina föräldrar till att välja svenska som integrationsspråk. (Svaetichin, 2011:36)

Andraspråk är det språk som man tillägnar sig efter den första språket som en lärt sig, Abrahamsson (2009) definierar andraspråk som;

“Det naturliga och informella tillägnandet av implicit kompetens i något språk utöver modersmålet” (Abrahamsson 2009:18).

Enligt Svaetichin (2011) tyckte samtliga av hennes informanter i undersökningen att det varit bra att lära sig det svenska språket och att de är glada över sina val att lära sig svenska språket. Främsta orsaken anses beror på att man också kan använda språket i övriga Skandinavien där man också känner en viss språklig tillhörighet med. Informanterna hade också andra orsaker som tagits fram vilket att svenskan upplevdes som en lättare språk i jämförelse med finskan. (Svaetichin 2011:46–47)

Wahlbecks studie visar hur identiteten för respondenterna kommer fram i samspel med samhället, hans studier visar att personer skulle vilja upplevas av lokalsamhället som svenskar från Sverige och inte från Estland eller Åland eller som finlandssvensk. (Wahlbeck 2015:101)

Skolan anses som identitetsskapande i upplevelsen. Vilken skola man går i verkar även ha betydelse för invandrarens identitet, som att i den svenskspråkiga skolan blir man finlandssvensk. (Creutz & Helander 2012:33)

Ett av de problem som framkommer i Wahlbeck (2015) studie där inflyttade migranter från Sverige är respondenter, visar sig vara bristen på kunskap av det finska språket. Denna kunskapsbrist framförs som en av de största utmaningarna i Helsingfors. (Wahlbeck 2015:93)

6.2 Lärande, utveckling och aktörer

Lärandet ses ur olika syn och perspektiv. Man skiljer på det formella och det informella lärandet. Den formella inläringen är den som sker i klassrum och den informella inläringen sker utan undervisning. (Abrahamsson 2009:16)

Språkinläringen anses variera från ålder, utbildningsnivå, tidigare språkkunskaper eller eget intresse av det nya språket. Dessutom kan inlärningsprocesser variera från person till person men i valet av ett nytt språk kan språkets svårighetsgrad i inläringen ha en betydande roll. Detta kan grunda sig i språkträdets släktskap och grammatiska närhet till det inlärd språket. (Creutz & Helander 2012:35–40)

Inläring av ett annat språk är något som de flesta människor har erfarenhet av, det framkommer både i skolor, på arbetsplatser eller i olika sociala sammanhang. Man kan skilja på om personen ifråga är infödd eller har tillägnat sig språket vid ett senare tillfälle (i vuxen ålder), det händer att man t.o.m. kan gissa personernas ursprungsland via deras brytningar. Detta kan lätt konstateras av modersmålstalare genom framkommande språkfel i grammatiken, skriften eller i konversationer. (Abrahamsson 2009:12)

Forskningar i andraspråksinläringen har påvisat att det tar tid att lära sig ett nytt språk och det anses gå som processer. Det tar ca 2 år innan en människa kan tala ett vardagligt

språk, med ett vardagligt språk menar Gibsson det som motsvarar nuet, alltså under vardagssammanhang "*här och nu*". Eller att det kan ta cirka fem år innan en andraspråksinlärare når de nödvändiga kunskaperna som behövs i språkig verksamhet i skolämne där det anses abstrakt och utnyttjas i utformande antagande som kan både *utvärdera, dra slutsatser, generalisera, förutsäga och klassificera*. (Skolverket 2011:36–39)

Språkkunskaperna upplevs av respondenterna som ett utvidgande av den egna världen och som en personlig rikedom. Med språket får människan det nödvändiga medlet för att kunna uttrycka sig. Dessutom får man möjlighet att utvecklas som människa med nya erfarenheter av det nya samhället. (Creutz & Helander 2012:39)

Enligt en undersökning som har gjorts i västra Nyland av Södermalm (2007) ansåg deltagarna att integrationsutbildningen var bra, dels för att man fick använda språket i praktiken med läraren, dels tillsammans med andra kurskamrater då man blev tvungen att använda det inlärd språket. Detta gjorde att invandrarna var tvungna att lära sig språket och förstå det. Man ansåg också att invandrarna förhöll sig positivt till utbildningssystemet där invandrarna fick information kring fackföreningar och arbetslagstiftningar. (Kuitinen 2011:38)

Airas har intresserat sig för hur Luckans och Arbis tjänster har upplevts av kvinnor som ingått i projektet och hur de känner till eller använt dessa tjänster. Två av de välintegrerade personerna hade deltagit i många av deras evenemang men kände inte att dessa evenemang skulle tillfört dem särskilt mycket i deras integration. (Helander 2015:108–109)

Markelin et al. (2017) nämner utmaningarna som är resultat av elevernas olika nivåer under språkutbildningarna, därför anser de också att den upplevda inläringen kan variera i statistik (Markelin et al. 2017:20).

Enligt en undersökning av Södermalm 2007 hade invandrarna konkreta förslag för utvecklingen av utbildningarna. Nästan alla deltagare hade samma åsikt då det gällde att

elever med olika nivåer skulle ha placerats i olika klasser och endast då skulle en meningsfull inläring av språket kunna ske samtidigt som man skulle inte bli frustrerad för situationen. Man borde även göra grupper av olika nationaliteter eftersom detta skulle göra det inlärd språket till ett gemensamt språk som användes i klasserna. Likaså borde de personer som har erfarenhet av studier ha möjlighet till en snabbare studietakt för att förkorta tiden för språkinläringen. (Kuitunen 2011:38) Då det gäller lärandet kan det inte begränsas till en fråga om teknik eller metod, tendenser av den synen har framkommit särskilt inom skola och utbildningsform (Säljö 2000:12–13).

Samarbete ses som en viktig komponent för barns utveckling, enligt Vygotskys benämning "*zonen för närmaste utveckling*". Denna zon anses vara den zon som är närmast i ett barns utveckling; en nivå högre än vad barn i verkligheten kan och skulle kunna med hjälp av en stödjande person. Ett lyckat lärande enligt Gibsson skulle i så fall betyda att samspel med en person/ personer som stöd i aktiviteten, skulle kunna hjälpa eleverna att kunna nå längre och utforska nya nivåer i kunskapsutveckling än vad de helt på egen hand skulle klara av att nå...för andraspråkselever kan man se detta som att tänka i nyare former att utnyttja språket. (Skolverket 2011:26–29) Språket anses inte kunna tränas och läras endast genom kurser, en aktiv utövning av språket anses som en nödvändighet för språkutvecklingen (Helander 2012:32).

I Ronkainen & Suni's artikel tar man fasta på olika områden där det professionella språkbruket behövs i klientarbete vilket man lägger särskild tyngd på; förutom språkkunskaper behövs också att uppfatta rådgivning, olika frågor, mjuka uttryck och indirekta uttryck. Till exempel personer med professionell bakgrund i hälso-och sjukvården i sina respektive länder, kunde få vetskap om det äkta språkbehovet för arbetsutförandet på den nuvarande arbetsplatsen. (Arbets- och näringsministeriet 2019:88)

I rapporten av Sundbäck (2017) framkommer många olika rekommendationer för att förbättra, utveckla och klargöra integrationsstigen på svenska i Finland. En av dessa är att få till en koordinering av samtliga inblandade i invandrarfrågor inom Svenskfinland som skulle ha kännedom om varandra. Men även hur en lyckad integrationsutbildning på

svenska som pågår i Österbotten, kunde förhandlas av Arbets- och näringsbyråerna för att få den implementerad på en nationell nivå, men också tex att ha ett center där invandrarna kunde få stöd och information på de platser där de kan erbjudas jobb och där det svenska språket duger bra till arbetsutförandet. (Sundbäck 2017:36–37)

Staten och offentliga myndigheter lyfts fram och anses ha en central roll i människornas integrationsprocesser eftersom integrationsutbildningar och samhällsservicens ansvar ligger hos dem (Creutz & Helander 2012: 29).

Enligt Helander (2015:52–53) förekommer det stora koordineringsproblem mellan olika myndigheter som ansvarar för frågor kring invandrarnas integration. Bristfällighet i att hantera integrationen på lokal nivå påpekas och hänvisas också som brist i den tidigare rapporten från 2012. Detta gäller även valet av integrationsspråk och dess studieform men även problematiken kring minimiantalkravet för att starta en språkundervisning. En annan hänvisning i Helanders utredning är Matssons citat här nedan;

Likaså borde man frångå den eviga kutymen med rutinmässiga arbetsplatspolitiska invandrar-/språkkurser som den första undervisningsform man ger. Det är för lätt och enkelt, men då missar man något viktigt från början. Man borde i stället först börja med egna kommunens kurser där närkommunen och närsamhället presenterar sig och där man berättar hur det fungerar. (Mattsson 2014: 30) ur (Helander 2015: 52)

Problemet här anses bero till största grad på synsättet på lokal och regional nivå. Arbets- och näringsbyråer ser ur ett helhetsperspektiv där arbetslivssvenska inte nödvändigtvis ingår i bedömningen. Detta synsätt har varit aktuellt i medier med då gäller det vem är det är som bestämmer integrationsspråket för invandrare? Synsättet i mediedebatten handlade förstas om hur det svenska språkets ställning är som integrationsspråk och varför det inte fungerar.

Myndigheternas attityder till svenskan som integrationsspråk kommer fram i de flesta av studierna också i Teikkari (2015:40–41) och anses vara en ovisshet om den svenska integrationsvägen som behöver diskuteras. Man kritiserar även utbildningsanordnaren utbildningsstyrelsen, för deras sätt att inte beakta till exempel kulturskillnaderna under studierna (Kuitunen 2011:43).

Creutz & Helander (2012) lyfter även fram betydelsen av föreningar, organisationer, religiösa samfund och politiska partier som centrala aktörer i integrationen vilket också bekräftas av studiens respondenter (Creutz & Helander 2012:32).

Även fast Arbis framkommer i Teikaris (2015) undersökning som den största av de aktörer som producerar utbildningar i det svenska språket, finns det många fler som erbjuder dessa tjänster. Andra aktörer som kommer fram i Teikaris undersökning som utbildningsanordnare för svenska språket, är Svenska Handelshögskolan Hanken och Yrkeshögskolan Arcada, samt det finlandssvenska kulturcentrumet Luckans tjänster (Teikari 2015:27–28).

I Svaetichins (2011:63–64) studie har hon för det mesta haft skolan i fokus där skolans roll varit som invandrades språkliga inlärningsplats men också rollen som skapande av finlandssvenska gemenskaper. Enligt Svaetichins var alla informanterna positiva till skolan och trivseln ansågs bra. Skolan sågs som en miljö som gav tillhörighet men också där informanterna kände sig trygga.

Södermalms (2007) undersökning visar att invandrarna i allmänhet varit nöjda med lärarna. Man ansåg att lärarna borde fokusera mindre på finjusteringar och grammatik under undervisningarna eftersom deltagarna ansåg mer värde i att kunna prata och diskutera istället. Men att lärarna borde vara mer stränga med närvaron och dessutom kunde vara mera inspirerande och mer krävande. En annan aspekt som framkommer är lärare som talade rikssvenska, detta gjorde deltagarna förvirrade. (Kuitunen 2011:38) Det framkommer brister också enligt Hägglund (2018), som att lärarna för andraspråks undervisning inte har kanske just den behörighet för en andraspråksutbildning utan istället har den vanliga undervisningsbakgrunden i svenska (Hägglund 2018: 88). Det framkommer dock också att lärarna har varit dålig informerade och dålig förberedda inför variationen av den språkliga nivån som studeranden har men också att samarbetet mellan lärarna inte riktigt fungerat (Markelin et al. 2017:14). Lärarna anses ha en avgörande roll i vad de väljer att ta fram under undervisningar i klassrum men också deras stöd till elever ses som avgörande i hur eleven lyckas att lära sig eller inte (Skolverket 2011:28-29).

En framkommande faktor i Hägglunds (2018) undersökning förtydligar lärarens ansvar och kompetenser som kunskaper till att kunna anpassa utbildningsformerna individuellt till varje elev. Detta anses som ansvar inte enbart på språklärare utan även en anpassad undervisning för andraspråkselever bör beaktas i ämnen som historia eller religion. Detta sätt anses beaktas under alla ämnens lärare i skolorna som ska underlätta individuella anpassningar för andraspråkselever. (Hägglund 2018:37) Att det finns kunskaper om det mångkulturella även hos lärare i det svenska språket anses vara en fördel, men samtidigt påpekas att för personer som är nyanlända ska det ändå finnas särskilt utbildade lärare för att undervisa i det (Hägglund 2018:38).

6.3 Samhälle, kultur och attityder

I det finländska samhället lever och har vi idag ett mångkulturellt samhälle, vare sig man vill eller inte så ser verkligheten ut så idag. Detta påverkar infödda finländare på olika sätt beroende på kön, religion, klass och av många andra orsaker, vilka som förhåller sig positivt eller negativt till de nya förändringarna som sker.

I Svaetichin (2011) studie framkommer det att samtliga av de deltagande informanterna har vuxit upp i mångkulturella miljöer och att de har haft möjlighet till att förverkliga dessa kontexter. Hemma har informanterna använt sig främst av sitt modersmål medan i skolan och på fritiden har de använt sig av det svenska och finska språket. Ungdomarna från undersökningen har kunnat umgås i olika vänkretsar där man kunnat växla mellan språk och kulturella koder utan större svårigheter. (Svaetichin 2011: 42)

Det framkommer i Forsgårds (2009) rapport att finlandssvenskar är betydligt positivare till invandring vilket kan vara bra i vårt samhälle. Forsgård själv beaktar situationen som en slutsats av att finlandssvenskar förhåller sig i teorin positiva till en internationalisering.

Teikari 2015 tar upp sin pro gradu avhandling där hon sammanfattar känslan av språkets funktion i hennes undersökning som att;

“Svaren visar således tydligt att känslan för om man klarar sig med svenska är tydligt sammankopplad med att man har användning för språket i sin vardag.” (Helander 2015:76)

Det betyder att bruket av språk upplevs i den omgivning och samhälle som personer lever i. Men detta förutsätter att det finns en grund för att kunna utvecklas och integreras i samhället oberoende av integrationspråkvalet personer gör i sina integrationsvägar.

Enligt Svaetichin (2011) anses tydligaste hindret till det finska samhället som framkommer av hennes informanter, vara majoritetssamhällets definition på invandrarna. Alltså är det just utseende och ursprunget som anses vara en betydande faktor för känslan av tillhörighet, detta beror på hur värdlandet ser på invandrarna. Svaetichin påpekar att det vore smart med diskussioner som en påminnelse om att istället för att smälta samman till en liknande massa komma ihåg att mångfald och olikheter är en rikedom som bör erkännas som något viktigt i samhället. (Svaetichin 2011:65)

En annan aspekt som tas upp i Wahlbecks studie visar på att ny inflyttarens intresse för språket och kulturen visar att samhället tar en “på allvar”, detta på basen av upplevelsen av respondenterna och att personerna lättare kan förklara sina val att bosätta sig i landet Finland. Samhällets ifrågasättande om anledningen till bosättandet i Finland upplevdes dock jobbigt att behöva förklara. (Wahlbeck 2015:98–99)

I Creutz & Helander (2012:55) framkommer även obalansen mellan de olika språkliga grupperna i Finland, att en minskning sker i gatubilden av det svenskspråkiga där finskan tar allt mer plats. Enligt Södermalm (2007) var några av hennes informanter överraskade kring att landet var tvåspråkigt men att alla finländare inte talade svenska (Kuitunen 2011:39).

Säljö tar upp varför intresset för att förstå inlärningsfaser hos människor blivit intressanta; han hänvisar lärandet till den positionering i vår kultur som är bundna till våra uppfattningar om de ekonomiska villkoren (Säljö 2000:11).

I en studie som är baserad på rikssvenska invandrare i Finland tar Wahlbeck (2015) upp hur de kulturella skillnaderna framkommer efter att man bott i Finland ett tag, fast deltagarna i undersökningen trodde att det skulle vara på liknande sätt som i Sverige. Samtidigt visar detta på hur personer upplevde sin kultur tydligare än vad de hade för bild av innan flytten, där personerna har en självreflektion och funderingar om olika strukturer. En annan aspekt som tas upp i studien är att trots att vi har liknande strukturer med lagstiftningar och myndigheter med dess liknande administrativa producenter så upplevs det i praktiken fungera på olika sätt. (Wahlbeck 2015:92) Airas studie som är gjord med 5 kvinnor visar att kulturella skillnader spelar roll också i valet av integrationspråk, detta främst i skillnaderna i befolkningens intresse för invandraren och mottagningssynsättet; kvinnorna upplevde den finlandssvenska kulturen som mer bekant och människorna mer varma och öppna än det finska samhället (Helander 2015:108). Kulturella aspekter framkommer i Svaetichin (2011:44–45) från informanterna, en aspekt som framkommer som typiska för den finländska kulturen är användningen av alkohol som informanterna inte känner tillhörighet med. Informanterna tyckte att det fanns för mycket alkoholkonsumtion bland infödda och därför skildes de åt då det gällde alkoholkonsumtion. Detta var också en ställningstagande av ungdomarna som inte ansåg sig själva att tillhöra den finländska alkoholkulturen.

En annan syn som framkommer i Helander (2015) studien där myndighetspersonalens attityder till det svenska språkets tillräcklighet till att få ett arbete här i landet. Detta ses som en av de anledningar som påverkar invandrarna. Detta synsätt anses som ett hinder för invandrarna att kunna välja svenska som integrationspråk i landet. (Helander 2015:25)

Attityder framkommer i de flesta av studierna, majoriteten av dessa inställningar är från myndigheter eller från samhället med finska som språkanvändare. Dessa attityder framkommer i Teikkaris undersökning som brist, okunskap men också ovilja. Dessa framtvningar ytterligare svårigheter för invandrarna att integreras på svenska. (Tekari 2015:40)

En attityd som framkommer är en upplevd känsla av inlärningsmiljön och pedagogernas synsätt där en av respondenterna förklarar så här:

“Jeanette berättar att hon kände sig obekvämt under några av Luckans evenemang: ”[man får känslan att dom tycker att] ’vi ska visa för dom’ och ’dom skall vara så glada och tacksamma’ fast man är ju likadan som dom”. (Helander 2015:109)

Deltagarna hade som resultat inte upplevt att svenskspråkiga föreningars stöd skulle ha främjat deras integration enligt Airas undersökning (Helander 2015:109). I rapporten har Helander lagt fram sina rekommendationer där listan är lång se s.118–119 men tas inte upp i denna studie.

En annan syn som framkommer i Svaetichin (2011:57) är en flickas berättelse om en konversation där den äldre kvinnan är finsktalande och flickan har lärt sig svenska som integrationsspråk. Kvinnan utgår från hennes utseende, eftersom hon talar svenska och är mörkhyad, antar kvinnan; antingen att hon är inflyttad från Sverige, att hon är adopterad, eller att hon är halvt finlandssvensk och halv afrikanskt.

Hon sa att: ”var e din familj var e din mamma? Vad heter hon?” Jag sa: ”Sahra.” Hon sa: ”va e hon från Afrika?” Jag sa:”jo”. Hon fråga: ”din pappa då e han svensk.” Jag sa:” näe.” Och så sa hon: ”varför prata du svenska då?” Ja jag har ju lärt mig bara. Hon fråga: ”har du flyttat från Sverige.” Hon sa att hon tycker att det är konstigt att jag prata svenska här i Finland. Jag sa det är inte konstigt det är andra språket. Du borde också lära dig! Hon sa ”det är svårt”. (Svaetichin 2011: 57)

Då vi undersöker ”Experimentell studie på diskriminering baserad på etniskt ursprung på den finska arbetsmarknaden” av Akhlaq Ahmad framkommer det många olika synvinklar. Som att invandrare med asiatiskt eller afrikanskt ursprung verkar ha svårare att komma in på den finländska arbetsmarknaden i jämförelse med invandrare från andra europeiska länder och dessutom att invandrare oftast jobbar i arbeten som inte matchar deras kvalifikationer. (Arbets- och näringsministeriet 2019:15)

Upplevelserna varierar i integrationen på svenska språket, detta beroende dels på invand-
rars anledning till flytten, dels på flyttorten och dels på myndigheters information om
landets tvåspråkighet. Det framkommer tydliga upplevelser av informanterna i undersök-
ningen av Creutz & Helander om samhällets ointresse att använda svenska språket i hu-
vudstadsregionen där man förväntas att kunna tala finska språket. (Creutz & Helander
2012:55)

Forskningar visar på bristfälligheter i integrationsprocesser och att språkvalet för invand-
rare i Finland inte är helt problemfria, men även samhälles attityd och det sociala sam-
spelet verkar spela roll i hur en effektiv språkinläring kan ske för olika individer. Det
pekas mycket också på bristfälligheter i koordineringen för språkundervisningar samt att
olika aktörer som ingår i dessa processer och i den språkliga interaktionen med omgiv-
ningen anses ha stor betydelse för språkutvecklingen.

6.4 Interaktion, socialisering och delaktighet

Interaktionen för nyanlända anses vara begränsad i Finland enligt undersökningar och
främjar inte invandrarens socialisering. Den mest effektiva interaktionen sker på dagis
men mängden är så lite som 10 minuter om dagen. Under anställningsförhållanden ser
man att det pekar åt samma håll genom att invandraren oftast får utföra arbete i lagerlo-
kaler ensam eller arbeta i egen takt där interaktion sker på minimal nivå eller inte alls.
(Arbets- och näringsministeriet 2019: 87)

Andraspråksinläring för en invandrare kan ske både i och utanför ett klassrum. Utanför
klassrummet kan invandraren genom interaktion få en bredare språkinläring (Abrahams-
son 2009:12). Det dominerande och viktigaste för en mänsklig lärmiljö anses alltid ha
varit, och anses alltid komma att vara, det vardagliga samspelet som sker genom sin na-
turliga samtalsstruktur enligt Säljö (2009). Språket anses som ett verktyg i detta samspel,
som sitt eget uttryck och förståelse av sammanhang. (Säljö 2000: 233)

Språkinlärningen som samspelsfenomen anses vara informell inlärning där personerna kan träna och utvecklas i sina språkliga färdigheter (Abrahamsson 2009:16). I Södermalm (2007) framkommer betydelsen av språkutbildningarna också som en träffpunkt för att träffa vänner (Kuitunen 2011:38).

Språkinlärning anses vara en process där den är bunden till socialt samspel och inte endast psykologiskt bunden till individ (Skolverket 2011:28). De flesta av våra grundläggande färdigheter och insikter får vi fortfarande i andra sammanhang.... där lärandet är bunden till interaktion mellan människor (Säljö 2000:12). Samspelet anses ha betydelse som en viktig del i utvecklingen av den mångkulturella kompetensen. Många av Svaetichins informanter kunde tala tre språk flytande och ungdomarna kände sig bekväma i växelverkan i samtliga av språkarenorna i det sociala sammanhanget. Det här betyder att informanterna kände sig behagliga i interaktionen i de egna ursprungsgrupperna, både i den finländska och i den finlandssvenska gemenskapen. (Svaetichin 2011:65) I Markelin et al (2017:21) upplevs språklig praktik inom olika yrken som positiva och utvecklande för arbetsspråket, men också för inhämtning av nya yrkeskunskaper.

Svenskan upplevs som ett bättre val då det gäller sociala umgängen. För personer med invandrarbakgrund som hade högre utbildningar sågs dessutom tvåspråkigheten som en fördel där självförtroendet och kommunikativa färdigheter ansågs att öka. (Kuitunen 2011:41) Detta framkommer även i Teikari (2015) undersökning där svenskans inlärning eller inlärning av målspråket anses främst som ett kommunikativt medel för att kunna samspela med omgivningen, det anses vara en väg in i samhället (Teikari 2015:29).

De flesta av respondenterna i Svaetichin 2011 använde svenskan i skolor, på fritiden eller med syskonen samtidigt som ungdomarna ansåg det som fördel att kunna svenska. Respondenterna var måna om sitt eget modersmål och såg inte flerspråkighet som något negativt utan upplevde detta som en rikedom. (Svaetichin, 2011:42)

Målet i integrationsutbildningen är främst arbetsrelaterad och anses vara framgångsrik om detta leder till en anställning... Deltagarna har ingen möjlighet att påverka sin integrationsutbildning och detta påpekas som en av bristerna eftersom deltagandet regleras i integrationslagen. Målet med integrationsutbildningen anses vara att stärka deltagarnas anställningsmöjligheter och en framgångsrik integration anses främst vara anställning som resultat. Ronkainen & Suni ur (Arbets –och näringsministeriet 2019:84) Integrationsutbildningarna ansågs vara positiva för att kunna anpassa sig i det nya samhället och kunna skaffa sig ett arbete (Kuitunen 2011:42).

Deltagarna har inga möjligheter att kunna bestämma över sina egna utbildningar. Ur inkluderingssyn ser man detta på sätt och vis som ett tvång att definiera individen genom gruppmedlemskap. Man hänvisar här till Siisänens (2010,2014) beskrivning av inkludering. Medlemskap definieras som individens behov och mål som likvärdiga med övriga medlemmar i samhället. (Arbets –och näringsministeriet 2019:87)

Respondenterna i Creutz & Helander (2012) undersökning tar upp en viktig aspekt i sina upplevelser under språkintegrationen, vilket anses vara deltagandet i samhället. Personerna ansåg att nätverk, aktiviteter och dylikt var central i integrationen och samtidigt stödde språkinläringen. Språkinläring och integration anses inte vara fenomen som endast är relaterad till olika myndigheter, samhällsservice eller offentliga insatser, det sociala livet och medborgarsamhället anses ha lika stor betydelse. (Creutz & Helander 2012:32)

Enligt Ronkainen & Suni saknas aktivt deltagande och kvalitet i språkutbildningarna men även villkoren för undervisningsleverantören ses som en bristfällighet, eftersom man i synnerhet vill få ut invandraren på snabbaste möjligaste sättet till ett arbete. (Arbets- och näringsministeriet 2019:80)

I artikeln av Ronkainen & Suni framkommer olika förväntningar som kommer i samband med integrationsutbildningen av utbildade kandidater till arbete och arbetsgivare. Arbetsgivaren förväntar sig att arbetskandidaten har de nödvändiga språkkunskaperna i arbetsutförandet medan det förväntas att arbetsmiljön samtidigt ger en autentisk miljö för att stärka språkkunskaperna för kandidaterna (invandrare), detta är idén med att ha arbetslivsperioder i integrationsutbildningen. (Arbets- och näringsministeriet 2019:87)

Wahlbeck anser att avsaknad av de språkliga kunskaperna anses göra det svårt både att kunna hitta fram i det finländska samhället och svårigheter i enkla vardagliga sysslor (Wahlbeck 2015:93). Situationer där det kräver finska språkfärdigheter uppges väljas bort av personer som inte besitter kunskaper i det. Vilket också anses leda till att samspel i vissa sociala situationer och kontakter som kräver finska språket uteblir (Wahlbeck 2015:94). En annan aspekt är att anpassningen ansågs vara mera lokal där behovet av inläring av finskan ändå fanns i stor utsträckning fanns på andra orter (Kuitunen 2011:43).

Så har det inte alltid fungerat enligt Julia Tidigs som refererar till flerspråkigheten i Ahrenbergs stad Viborg. På 1880-talet fanns ett samhälle som såg flerspråkighet som tillgång och påvisar en språköverstigande språklig kommunikation i viborgska som verkade fungera där, den hänvisas också till i skildringen i romanen *Hihuliter* (1889);

“Språkförbistringen var storartad. Ryska, tyska, finska, svenska och tatariska talades om hvartannat, alla flytande orätt, men man förstod hvarandra så obegripligt bra ändå”, (Grönstrand & Malmö 2011:41).

Språkets betydelse för känslan av delaktighet i samhället framträder som en central aspekt där brist på språkkunskaper verkar innebära upplevelse av utanförskap enligt studien av (Creutz & Helander 2012:29). I studien som Södermalm (2007) gjort visar det sig att invandrarna själva har valt integrationsspråket och det har varit möjligt att kunna studera det andra inhemska språket. Det som kanske var mest avgörande i deras språkval anses vara flyktingarnas vän familjers hemspråk som de använde, detta gjorde att invandrarna ville lära sig det språket som vän familjerna använde. (Kuitinen 2011:39)

Det finns personer som har andra orsaker till att de lär sig svenska. Det framkommer i Markelin et al. (2017). Trots att dessa svar inte kan generaliseras eftersom det handlar om tre personers åsikter som deltagit i ett yrkesinriktad studievägval av svenska språket. Motivation till intresset att lära sig svenska har för ena deltagaren varit att personen först hade börjat med finska som språk men sedan ansåg språket vara svårt och svenskan var en lättare alternativ, för den andra deltagaren handlade det om en möjlighet som öppnades genom det svenska språket att få en studieplats som önskades leda till jobb, och för den tredje deltagaren handlade om att fast hen kunde finska kunde hen inte hitta jobb inom det finskspråkiga samhället och valde svenska. (Markelin et al. 2017:19)

Tillhörigheten varierar människor emellan, i studien av Svaetichin (2011) framkommer känslan av en informant som ansåg att det inte fanns någon skillnad på finländare och hen själv. Informanten ansåg sig heller inte tillhöra den finska samhället eftersom hen var i en finlandssvensk kontext och talade svenska. Informanten kände heller ingen riktigt tillhörighet till det egna ursprungslandet eftersom hen där talade ett annat språk än infödda i landet. Informanten identifierar sig med alla olika områden som en del av dem själva och känner olika kring tillhörigheten till detta komplex. De flesta av Svaetichins informanter som sammankopplar känslan av tillhörighet till en viss grupp har berott på var och när det är. Man kan både identifiera sig med det nya och ändå identifiera sig med det gamla, som en blandning. Vad som framkommer i studien då det gäller identitet och tillhörighet framkommer enligt Svaetichins informanter vara att de antingen hade skaffat sig ”både-och” eller en tredje identitet. (Svaetichin 2011:50–52) Alla informanter enligt Svaetichin (2011) har varit positiv inställda till det svenska i Finland, att röra sig i svenska miljön har givit en känsla av trygghet vilket anses vara något som enligt Svaetichin det finlandssvenska samhället bör ta fasta på (Svaetichin 2011:63).

Enligt Wahlbeck finns det praktiska svårigheter i Helsingfors, hans studie visar att språkproblemet är till största del lokalt och inte nationellt, där andra tidigare forskningar också visar på lokala kontextens betydelse för språket (Wahlbeck 2015:95). Enligt Wahlbecks studie anses den språkliga inlärningsmotivationen inte vara enbart av kommunikativ art,

deltagarna i studien upplevde språket som en inkörsport till delaktighet i samhället (Wahlbeck 2015:98). Känslan av delaktighet kräver en lyckad språklig integration som i sin tur anses medföra de sociala och arbetsrelaterade nätverk för individerna (Creutz & Helander 2012:29).

Språkkunskaper anses som en grund för att kunna ta emot ett arbete eller utbilda sig men även om du skulle ha bådadera leder det inte alltid till arbete enligt Helander (2015). Under exemplen av Helanders intervjuer kommer det fram hur en integration kan se ut för en invandrare, hen säger att i princip kan man välja vad man vill studera, men om man gör det inom ramen för integrationsprogrammet, kan arbets- och näringsbyrån uttala sig om integrationen främjar möjligheten till arbete och utbildning eller inte. Detta påverkar individens egen bestämmanderätt och delaktighet i de beslut som rör en.

Pötsch citat framför denna syn med en annan aspekt som;

“Den underliggande attityden “vi vet vad som är bäst för invandrarna” tar ifrån dem deras kritiska deltagande och aktivitet och skapar beroendeförhållanden som de senare blir bestraffade för.” Pötsch, T. ur (Helander 2015:63)

Det framkommer kritik i utbildningens sätt så som att integrationsutbildningarna ses som om de placerade deltagarna i en passiv kundroll enligt Ronkainen & Sunni (Arbets- och näringsministeriet 2019:79). Skolan ansågs som en miljö där det ges tillhörighet till invandrarna men det ansågs också som en plats där man kände sig trygga (Svaetichin 2011: 64).

6.5 Resurser, stöd och motivation

Språkinläringen har många aspekter som kan inverka på inlärningsprocessen, det kan vara resurser som handlar om dels egna, dels brister i de finansiella, sådana som framkommer ganska mycket särskilt inom det sociala området men också i de pedagogiska inlärningsområdena.

Det framkommer sådant inom inläringen av svenska som andra språk under studien av Hägglund (2018). Här framkommer till exempel att i hela Helsingforsregionen finns det två lärare som undervisar i ämnet svenska som andraspråk. Det rör sig om 14 skolor som två lärare delar på för att undervisa i svenska. Detta medför ett undervisningstillfälle i veckan. (Hägglund 2018:32)

I Hägglund 2018 framkommer bland annat saknaden av undervisningsmaterialet som stöd både för eleverna och för lärarna. Dessa skulle kunna vara specifika för det finländska samhället för att underlätta integrationen. Men att dessa läromedel borde kunna vara flexibla att användas för olika kunskapsnivåer. (Hägglund 2018:87)

En stödåtgärd som nämns av Markelin et al. (2017) avser mentorskap till studerande som deltagit i yrkesförberedande SFX kursen. Enligt undersökningen hade 6 elever mentorer som var till stöd i språkinläringen, 5 av dessa elever tyckte att de skulle vilja fortsätta träffa mentorerna. Mentorskap verkar som en positiv inlärningsmöjlighet till språkliga kunskaper. (Markelin et al. 2017:25–26)

Då det gäller vuxnas inlärningshastighet och slutliga nivå av andraspråket brukar det variera mycket enligt Abrahamsson (2009). Orsakerna anses främst vara faktorer som är på samhälls-, grups-, och individnivå. Det kan till exempel handla om social klass eller etnisk tillhörighet, det kan också röra sig om indirekta sociala faktorer sådana som attityder till målspråk eller målspråksanvändarna har visat sig påverka andraspråksinläringen. Dessa har också med de individuella faktorerna att göra av mer den psykologiska arten som ex. graden eller typen av motivation till inläring av målspråket eller rent av språkbegåvning. Detta ställer en särskild fokus till studier av inlärningsålderns effekter då det gäller barn som vuxen till att nå en så kallad infödd nivå av andraspråket. (Abrahamsson 2009:29)

Wahlbeck (2015) tar upp begreppet socialt kapital som används i beskrivning inom sociologin; *kollektiva resurser som individer har tillgång till och kan mobilisera som använd-*

bara resurser” (jfr Anthias 2007; Ryan 2011; Cederberg 2012). Wahlbeck menar att invandraren behöver själva utveckla egenskaper till att kunna utnyttja de allmänna resurser som är tillgängliga och som finns tillhands för dem; genom att skaffa sig kunskaper som hjälper dem att hitta fram inom den nya sociala kontexten. (Wahlbeck 2015:91)

En aspekt som framkommer är ”*What now situation*” efter integrationsutbildningarna där invandrarna inte visste vad de skulle göra efter studiernas slut. De ansåg att samhället inte hjälpte dem efter studierna. Ett extra behov av mera information och hjälp att söka arbete skulle de behöva. (Kuitunen 2011:43)

En förklaring på varför invandrare får sämre arbetsmöjligheter förklaras av Akhlaq Ahmad som; brist i språkkunskaper, brist på utbildning och arbetslivserfarenhet i Finland, okända kvalifikationer från andra länder, brist på kulturell kompetens och det informella kapitalet som är behövlig i samhället. (Arbets- och näringsministeriet 2019:30) Andraspråkselevens resultat kan inte ses endast ur deras begåvning, bakgrund eller motivation, det har med stor relevans att göra med det sociala och den språkliga miljö där kunskapsinhämtning sker (Gibsson 2009:28). De största hindren för en lyckad integration anses således vara bristen på kursutbud och språkinlärningsmöjligheterna (Creutz & Helander 2012:29).

Inom forskningarna verkar de flesta ha förståelse för och erfarenheter av att andraspråkkunskaperna hos en och samma individ kan visa en variation av inläringen från dag till dag eller från situation till situation, denna variation anses ha med sociala, psykologiska eller helt enkelt av språkstrukturella orsaker att göra. (Abrahamsson 2009:12)

Svenska integrationskurser som har gjorts verkar bristfälliga, enligt Helander (2015) har ett försök av svenskaspråkkurs i integrationen av invandrare som har upphandlats av NTM-centralen och arbets- och näringsbyrån varit totalt misslyckad rapporterar Åbo Underrättelser mars 2012. Upplevelsen av denna kurs enligt deltagarna har varit att läroren inte nått den nivå som en lärare borde och att denna tid som hade lagts ner på att

försöka lära sig svenska språket har upplevts som en bortkastad tid av respondenterna. (Helander 2015:38)

I praktiken är valet av integrationsspråk svenska i Finland inte helt problemfritt, att välja svenska som integrationsspråk kräver ett övertalande av myndighetspersonal om att svenska är det språk som kommer att främja ens behov och utveckling i det nya samhället. Detta anses inte främja att flera väljer det svenska språket som integrationsspråk i Finland. (Helander 2014:25)

Praktikplatser som stöd i integrationsutbildningarna för språklig utveckling verkar fungera olika för olika personer, ett exempel är rysktalande advokater som genom sina praktiker kunnat utveckla sina professionella språkfärdigheter. (Arbets- och näringsministeriet 2019:87)

Då det gäller finlandssvenska språket i Finland verkar det brista i informationen kring av var man kan använda språket och var man inte kan använda det, tvåspråkigheten uppfattas som nationellt för inflyttade från Sverige där man tror att de flesta talar svenska även lokalt i Helsingfors. De flesta av inflyttade från Sverige var dock överraskade för finlandssvenska samhällets parallella institutioner. Wahlbeck (2015:95–96)

Motiveringen till att lära sig svenska som integrationsspråk beror på olika anledningar, i Teikaris (2015) framkommer av 17 respondenter som svarade valde 14 att kryssa för att det var lättare och lära sig det svenska språket än det finska språket. Som tredje plats låg svaret av tio respondenter som en lättare väg att skaffa sig finskt medborgarskap varav svarandes andel varit 10 personer. (Teikkari 2015:28) Det går dock att koppla första och andra svaren till en och samma eftersom man lär sig språket för att bli godkänd i språktest för att få medborgarskap. Respondenterna hade kryssat för med flera motiveringar per val. Som att andelen med av annan anledning varit 12 respondenter. (Teikkari 2015:28)

En annan motivation som framkommer i invandrarnas inläring till svenska som integrationsspråk anses vara arbetsrelaterade frågor som att svenskan underlättar chanserna i arbetsmarknaden. (Teikari 2015:46) Det som framkommer är också fast man lär sig det ena inhemska språket så behövs nog även det andra språket för att kunna ta emot arbeten inom den offentliga servicen (Teikari 2015:49).

7 DISKUSSION

Detta arbete har varit mångsidig och under studien har det framkommit många olika områden som påverkar eller har påverkningar på inläringen av svenska som andraspråk i huvudstadsregionen. Studien hade för avsikt att svara på forskningsfrågan;

Vilka inverkanse faktorer framkommer i forskning på invandrarnas språkliga lärande där valet varit svenska som integrationsspråk?

Resultaten utgår ifrån min teoretiska perspektivet, kombineras med stödjande litteratur om andraspråksinläringar och sociokulturella synen på lärandet. Jag är medveten om att kopplingen mellan teorin och resultatet kan anses som svag men samtidigt har jag tagit fram många andra aspekter som kan ha värde att beaktas under integration av invandrare på svenska i finlandssvensk kontext. Det har varit intressant att läsa olika forskning som dock inte varit en stor mängd då det gäller integration av invandrare i Helsingfors som var huvudidén med empirin. Mina teman som jag valde att presentera i mitt resultat som inverkar på invandrarnas språkligalärande och integration är;

Språk och identitet (kap. 6:2), lärande, utveckling och aktörer (kap. 6:3), samhälle, kultur och attityder (kap. 6:4), interaktion, socialisering och delaktighet (kap. 6:5), resurser, stöd och motivation (kap. 6:6).

Syftet med allmänna litteraturstudie var att ta fram erfarenheter från tidigare gjorda forskningar och utredningar som har gjorts om den svenskspråkiga integrationen för invandrare i huvudstadsregionen. Erfarenheterna hämtats genom det teoretiska perspektivet som har används i arbetet. Syftet med arbetet var också för att se över hur socionomens kompetenser kunde stödja invandrarna i deras integrationsprocesser. Jag har nog fått insyn i många olika aspekter som har inverkat både positivt och negativt på invandrarnas språkligintegration på svenska. Man kan nog se dessa områden som framkommer i forskningar och litteraturer som både ingår i och kompletterar varandra. Även fast vissa delar är bra betyder det inte att det fungerar lika bra i andra områden eller så tvärtom.

7.1 Slutdiskussion och kopplingar till teorin

Integrationen för en invandrare verkar vara komplicerad eftersom det finns många olika bestämmelser och lagar som ska beaktas. Integrationen av invandrare kan ha olika tillvägagångssätt i olika länder men huvudsyftet med det är att få nyanlända människor på snabbaste möjligaste sätt att bli del av det nya samhället men också kunna bli självständiga individer. Det är inte alltid lätt för alla individer att varken lära sig språket eller att kunna integreras i samhället.

Finland följer i princip de rekommendationer som COUNCIL OF THE EUROPEAN UNION publicerade år 2004 "*The Common Basic Principles for Immigrant Integration Policy in the EU*" som framkom till syfte att ge allmänna riktlinjer för EU:s medlemsstater. Här betonas till exempel att integrationen är beroende av sysselsättningen där samma bedömning även görs i Finland. Förverkligandet av detta i tvåspråkigt land verkar som problematiskt. Eftersom svenska språket som val inte alltid ligger i den bedömningen som en förutsättning till att skaffa ett arbete.

Om man utgår ifrån *Finlands grundlag* borde då en individ ha rätten att få bestämma över beslut som gäller hen själv eftersom annars över gränsas människors demokratiska rättighet. Det gäller både val av integrationsspråk och den fria rätten till att välja utbildning, arbete eller bli företagare där valet ska vara fritt för människorna. (Finland grundlag §2,

§17) Då det gäller valet av integrationsspråk borde valet utgå ifrån *språklagen*. (Språklag 423/2003 1§) Å andra sidan kan det bestämmas åt individer där det utgås ifrån *integrationslag* eftersom arbete anses som en grund för en lyckad integrationen för invandrarna i landet. I *lag om främjande av integration* (kap 3, paragraf 1) står det att målet med integrations utbildningen att vara samhällets och invandrades interaktiva utveckling där invandrarna ska få de kunskaper och färdigheter som de behöver i samhället och arbetslivet där möjligheter ges för att upprätthålla egen kultur och språk. En syn som framkommer under Helander (2015) handlar om attityderna som myndighetspersonalen har då det gäller integrationsspråkval för invandrarna. Här är det myndighetspersonalen som bedömer om valet av språk är tillräckligt för att klara sig i samhället och få ett arbete. (Helander 2015) Olika attityder framkommer i de flesta av studierna, majoriteten av dessa inställningar är från myndigheter eller från samhället med finska som språkanvändare. Dessa attityder framkommer i Teikkari (2015) undersökning som brister, okunskap och ovilja. Dessa aspekter gör det ytterligare svårt för invandrarna att integreras på svenska språket. (Tekari 2015, Helander 2015) Wahlbeck (2015) anser att avsaknad av de språkliga kunskaperna gör det svårt både att kunna hitta fram i det finländska samhället och svårigheter i enkla vardagliga sysslor. Situationer som kräver finska språkfärdigheter uppges väljas bort av personer som inte besitter på kunskaper i det. Vilket också anses leda till att samspel i vissa sociala situationer och kontakter som kräver finska språket uteblir. (Wahlbeck 2015) Språkets betydelse för känslan av delaktighet i samhället framträder som en central aspekt där brist på språkkunskaper verkar innebära upplevelse av utanförskap enligt studien av (Creutz & Helander 2012). Enligt Ronkainen & Suni saknas aktivt deltagande och kvalitet i språkutbildningarna men även villkoren för undervisningsleverantören ses som en bristfällighet, eftersom man i synnerhet vill få ut invandraren på snabbaste möjligaste sättet till ett arbete. (Arbets- och näringsministeriet 2019) Lärandet ses ur olika syn och perspektiv. Man skiljer på det formella och det informella lärandet. Den formella inläringen är den som sker i klassrum och den informella inläringen sker utan undervisning. (Abrahamsson 2009) Utbildningarna i svenska som integration språk verkar delvis fungera men den största andelen i utbildningarna är bristfälliga. Dessa framkommer både som resursbrist, materialbrist koordineringsbrist och kompetensbrist i mångkulturen

men också i andraspråksinlärningarna. (Hägglund 2018, Helander 2015) Andraspråkselever både lär sig det nya språket och får nya kunskaper genom det inlärd språket (Skolverket 2011). Språkkunskaperna upplevs av respondenterna som ett utvidgande av den egna världen och som en personlig rikedom. Med språket får människan det nödvändiga medlet för att kunna uttrycka sig. Dessutom får man möjlighet att utvecklas som människa med nya erfarenheter av det nya samhället. (Creutz & Helander 2012) Markelin et al. (2017) nämner utmaningarna som är resultat av elevernas olika nivåer under språkutbildningarna, därför anser de också att den upplevda inlärningen kan variera i statistik (Markelin et al. 2017).

Det är inte alltid lätt för en nyanländ individ att endast genom formella språkutbildningar lära sig ett andra språk. Det finns många olika faktorer som kan påverka nyanländas inlärningar av det nya språket vilka kan vara intressanta att beakta inom utbildningsanordningar men också av den mottagande samhälle.

Enligt Säljö (2000) säger att människors lärande är en naturlig process, detta lärande är behövligt i människornas vardag. Vår samvaro bygger på detta lärande där vardagliga samtal ses som grundstenar i kunskapsbildningen. Detta anses kunna ge inredrift men också ger kompetenser som människor tar med sig för att sedan kunna formas av. (Säljö 2000) Språkutvecklingen anses som ett allmänt fenomen, utvecklingen av språk sker genom användning av språket i interaktioner eller sociala sammanhang. Ju fler situationer människor befinner sig i desto bättre lär sig individerna språket. (Skolverket 2011) Interaktionen för en invandrare i Finland med omgivningen har visat sig vara minimalt eller inte alls för vissa, medan för andra har det fungerat utmärkt dessa främst unga personer.

Den mest effektiva interaktionen anses vara det som sker på dagis där mängden är 10 minuter per dag. Samma mönster av interaktion framkommer även på arbetsplatser där invandrarna får vanligen utföra arbeten själv eller i egen takt där interaktion anses som minimal eller ingen alls. (Arbets- och näringsministeriet 2019) Samspelet anses ha betydelse och ha en viktig del i utvecklingen av den mångkulturella kompetensen. Många av Svaetechin (2011) informanter kunde tala flera språk flytande. Ungdomarna kände sig

bekväma under växelverkan i samtliga av språkarenorna i det sociala sammanhanget. Det här betyder att informanterna kände sig behagliga i interaktionen i de egna ursprungsgrupperna, både i den finländska och i den finlandssvenska gemenskapen. (Svaetechin 2011) Svenskan upplevs som ett bättre val då det gäller sociala umgängen. För personer med invandrabakgrund som hade högre utbildningar sågs dessutom tvåspråkigheten som en fördel där självförtroendet och kommunikativa färdigheter ansågs att öka. (Kuitunen 2011) Detta framkommer även i Teikari (2015) undersökning där svenskans inläring eller inläring av målspråket anses främst som ett kommunikativt medel för att kunna samspela med omgivningen, det ansågs vara en väg in i samhället (Teikari 2015). Den sociokulturella synen på inläringsteorin är att lärande sker genom medverkan i interaktionen där språket och kommunikationen blir här som grundpelare i denna interaktion. Balansen mellan människors individuella och det sociala anses som viktigt och avgörande i synsättet på olika lärmiljöer. Här ses lärande inte enbart från individens egen personlighet utan förknippas också med omgivningen som människor befinner sig i. (Dysthe 2003) Forskningar visar på att lärarnas undervisningstyp handlar främst om tyst kunskap och de tidigare erfarenheterna av undervisning som inte bygger på teoretisk förståelse. Kommunikationen är av den behavioristiska mönstren som bygger på interaktionsmönster kallat I-R-E, I står för *initiering*, R står för *respons* och E står för *evaluering*. I denna interaktion som sker anses inte eleverna kunna ha möjlighet till språkanvändningen där tänkandet inte heller kan utvecklas i stor utsträckning. (Skolverket 2011) I sociokulturell teori anses människors utveckling som en samhällslig händelse där individuell utveckling skapas av undervisningen och inte en given omständighet för den. Utvecklingen anses snarare som ett resultat av individens sociala, historiska och kulturella erfarenheter. (Skolverket 2011) Under Creutz & Helander (2012) undersökning kommer det upp en aspekt i respondenternas upplevelser under språkintegrationen vilket är deltagandet i samhället. Respondenterna ansåg att nätverk, aktiviteter och dylikt var central i integrationen och samtidigt stödde deras språkinläring. Språkinläring och integration anses inte vara fenomen som endast är relaterad till olika myndigheter, samhällsservice eller offentliga insatser, det sociala livet och medborgarsamhället anses ha lika stor betydelse. (Creutz & Helander 2012) Språket är ett gemensamt verktyg för vår handlande. Människor använder språket

till sina syften och projekt i sociala interaktioner. Vi använder tidigare tankar och föreställningar genom låneord som någon annan har använt tidigare för våra syften. (Säljö 2006) Med språket får människan det nödvändiga medlet för att kunna uttrycka sig (Creutz & Helander 2012). Språket anses vara både privat och politiskt, språket knyts också till känslor och identitet där det kan leda till både skam och/eller stolthet men som det också går att få glädje av (Grönstrand & Malmio 2011).

Språket är den viktigaste verktyget som människor använder sig av för att förstå och bli förstådd i olika interaktioner. Språket är ett verktyg som hjälper människor att förstå och tolka samhället dem lever i. Genom samspel med omgivning uppfattar individer sig själva och hur omgivningen uppfattar de. Detta gör att språkkunskaper i betydelse blir högst relevant för att kunna kommunicera, lära och utvecklas. För en invandrare är utgångspunkt för att kunna förstå sig på denna interaktion språket det viktigaste verktyget men också för att kunna ha möjlighet att delta i det nya samhället och olika gemenskaper.

7.2 Genom socionomens kompetenser

Kritisk och delaktighetsfrämjande samhällsinriktad kompetens avser att socionomen ur lokal, nationell och internationell syn kan granska sammanhang och processer som kan vara orsak till utslagning eller ojämlikhet **Etiska kompetenser** handlar främst om att kunna integrera de yrkesetiska aspekterna i det sociala områdets värderingar men också att kunna följa dessa i arbetets utförande. **Kompetenser i klientarbete** innebär att vara medveten om och ha kunskaper i sin egen människosyn och sin värdegrund under utförandet av uppdrag med olika klienter eller klientgrupper. **Kompetenser i sociala områdets tjänster** är att man har kännedom om det servicesystem inom sociala området men också tillhörande lagar som främjar individernas välfärd och sociala trygghet.

Socionomens kompetenser kunde haft betydelse i invandrarnas integration i landet.

Främst kompetenser som *Kritisk och delaktighetsfrämjande samhällsinriktad kompetens, kompetenser i klientarbete, etiska kompetenser och kompetenser i sociala områdets tjänster.*

Då man undersöker forskningar om integration i Finland kan man nog konstatera att socialhandledningen kunde vara rätt att behandla invandrarnas integrationsfrågor. Detta både som kompetenser och som socionomens synvinkel på frågan integration för invandrarna. Vad som är rätt för en person borde utgå ifrån personens egna resurser och bakgrund, fast vi här i landet anses ha en dubbelriktad integration så ser verkligheten helt annorlunda ut.

Att välja svenska eller finska som integrationsspråk ska inte utgå ifrån några som helst kriterier, det bör vara som en demokratiskt val att få välja det officiella språk som önskas att bli integrerad i. Varför man valt svenska som integrationsspråk har berott på olika anledningar. Vissa orsaker till valet av svenska språket är för språkgruppernas släktband till varandra eller att svenskan är lättare och lära sig men också beroende på inflyttningskommuns språk. Det framkommer också att personer väljer svenska språket för att lättare bli medborgare i Finland eller att de känner en tillhörighet till svenska språkets användning i övriga Skandinavien. Denna problematik om att välja finska språket systematiskt åt invandrarna har olika orsaker men det betyder inte att det inte bryter mot till exempel invandrarnas demokratiska rättigheter eller rätten till att få information om landets tvåspråkighet där båda språken kan väljas som integrationsspråk i praktiken. Detta kanske framkommer mer som oklarhet om landets tvåspråkighet eller som attityder av samhället eller tjänsteinnehavare.

En socionom ska kunna handleda en invandrare genom en äkta kartläggning tillsammans med invandraren för invandrarens delaktighet, integration i landet samt motverka utslagning.

Landet är skyldigt till att förutsättningar finns för att kunna utvecklas till sin fulla potential med olika möjligheter som alternativ. Men språket handlar inte enbart om kommunikation det innebär annat för vissa individer. Det handlar om att känna en tillhörighet och gemenskap samtidigt som det kan för vissa handla om en identitet. Genom språket kan man som individ ta till sig de normer och det kultur som är betydelsefulla i det samhälle det gäller. Finlandssvenska samhället bör också intressera sig för att underlätta och bygga en grund

för mottagandet av de nya invånarna in i det nya samhället. Organiseringen av det finlandssvenska integrationsstigen har gjorts under flera år dock verkar det fortfarande vara bristfälliga. Integration av invandrare på svenska i Finland har inte en lång historia varken som forskningsämne eller ett aktuellt ämne. Det nya världsomständigheterna på grund av Coronaviruset visar att det finns mycket användbarhet genom de digitala kanaler till utbildningar där många börjat använda sig av för språkutbildningar men också andra utbildningar. De digitala kanalerna skulle kunna fungera för en nationell inläring av svenska oberoende av flyttningsorten eller boendeplatsen där invandrarna befinner sig på. Olika individer har olika orsaker till att lära sig språket i det nya samhället och alla klarar sig inte alltid lika bra i de nya förändringarna som de möter. De har olika bakgrunder, olika levnadsförhållanden, olika språk, olika åldrar mm. Därför kan socionomens kompetenser och socialhandledningen vara avgörande för individernas integration, språkliga utveckling men framförallt socialiseringen och delaktigheten i landets olika gemenskaper.

7.3 Metoddiskussion

Under processen av denna litteraturstudie har jag märkt att det finns ganska lite forskat inom detta område. Det var utmanande att hitta artiklar som beskrev endast integration på svenskaspråket i Helsingfors. Detta gjorde att jag beaktade de flesta av de forskningar som framkom och läste abstrakten om det passade mitt arbete. Annat problem var att artiklarna som hittades var främst genom andra kanaler än de traditionella datasökning motorerna. Jag valde innehållsanalys som analysmetod eftersom jag ansåg det vara lämplig i mitt arbete och dess syfte och verkade som en bra metod att använda. Genom innehållsanalys som metod kunde jag hitta intressanta aspekter som framkom i artiklarna där jag kunde tematisera i gemensamma teman. En systematisk litteraturstudie kunde ha varit mer detaljerat metod att användas genom noggrannare sökningar av artiklar som hade kunnat ge mer trovärdigt resultat.

En studies resultat kan anses som trovärdig beroende av studiens interna och externa validitet. Med interna validitet menas trovärdighet i resultaten i en undersökning eller om det i resultatet går att dra slutsatser om hurdan påverkan varit av den oberoende parameter

på den beroende parametern. (Forsberg & Wengström 2013:99) Medan extern validitet är graden av generaliserbarhet eller överförbarhet det menas om man kan generalisera resultatet från urval till population. Med bristande extern validitet menas att resultatet inte kan generaliseras till andra grupper. (Forsberg & Wengström 2013:100)

Intern validitet kan beskrivas som trovärdigheten hos resultatet i en undersökning eller om man kan dra några slutsatser. Det förutsätts att man undviker helt systematiska fel under arbetet för att inter validitet ska vara god. (Forsberg & Wengström 2013:99) Reliabiliteten kan beskrivas som resultatets trovärdighet och mätmetodens förmåga att vid upprepade mätningar få samma resultat. Låg reliabilitet betyder att mätmetoden lätt kan påverkas av slump fel, till exempel om forskaren har varit oklar i frågeformulering eller om forskaren varit slarvig under nedteckning av analys av data. (Forsberg & Wengström 2013:104)

Personligen anser att jag fått fram den information som stöder syftet med mitt arbete dock inte i den utsträckning att den skulle kunna generaliseras eftersom artiklarna inte har varit generellt för målgrupp och inte heller kunnat jämföras med andra större undersökningar. Undersökningarna som är gjorda handlar främst om ett antal personer allt ifrån 5 till flera tusen personer. Resultatet i min studie är beskrivet utifrån min tolkning av andras data med mitt teoretiska perspektiv och min frågeställning men samtidigt anser jag att det motsvarar innehållet i artiklarna. Jag anser att min undersökning har svag generaliserbarhet, eftersom jag endast analyserat 11 artiklar och kan inte säga att resultatet av dem går att generalisera till andra grupper av invandrare. Ett större urval skulle ha kunnat ge starkare generaliserbarhet.

7.4 Förslag på fortsatt forskning

Under min vistelse i Finland har jag träffat personer som långt innan flyktingvågen har flyttat till landet och integrerats i Österbotten med svenska som integrationsspråk. De flesta av dessa personer talar båda inhemska språken flytande och verkade trivas i det finlandssvenska gemenskapen. För dessa personer hade integrationen fungerat och de är nu med i samhällets olika gemenskaper och kan anses som tillgångar till samhället. Denna

är den integrationsmodell man tagit efter under 80 talet i Finland där man integreras i språkkunskaperna för att kunna utföra arbete. Den tiden fanns det överflöd av arbete och invandrarna kunde skaffa sig arbeten och börja leva som självständiga individer.

Vad mitt arbete tar fram är majoriteten av forskningar som avser svenska integrationen i Finland. Mängden visar klart på behov av ytterligare forskningar kring ämnet och utveckling av en svensk integration i Finland. Frågan om en svenskspråkig integration i Finland är inte den lättaste uppgiften att organisera men en viss struktur och lärdomar av tidigare erfarenheter i andraspråksinlärningar kunde vara till hjälp.

Ett fungerande integrations stig på svenska i Finland skulle kunna fungera utmärkt för många invandrare men det förutsätts en bra organisering av integrationen i helhet av det finlandssvenska samhället och organisationer. Forskningar bör göras på det egentliga behovet av att lära sig svenska eventuellt redan då en invandrare får basinformation om landet. Hur bra informerar man egentligen invandrarna om landets tvåspråkighet? Varför kan en invandrare som har svårt att lära sig finska inte erbjudas svenska? Varför anses svenska inte tillräckligt för ett arbete i landet? Hur stor påverkan har myndighetspersonalen på valet som integrationsspråket för invandrarna? är några frågor som kom upp under bearbetningen av mitt lärdomsprov där jag anser behöver forskas och fås svar på. Integrationen på svenska i Finland är fortfarande ett område som behöver forskas kring och från olika synvinklar och professioner. Jag hoppas hursomhelst att jag kunde vara en droppe i havet för den svenskspråkiga integrationen i Landet.

KÄLLOR

- Abrahamsson, N., 2009, *Andraspråksinlärning*, Studentlitteratur AB, Lund.
- Andersson, B.K., 2001, *Att förstå flyktingar, invandrare och deras barn - en psykologisk modell*, Studentlitteratur, Lund.
- ARA, antirasistiskaakademin.se, Tillgänglig: <https://www.antirasistiskaakademin.se/invandrare/> Hämtad: 24.10.2020
- Arbets- och näringsministeriet, 2019, *Kotoutumisen Kokonaiskatsaus 2019, Tutkimusartikkeleita kotoutumisesta*. (Integrations översikt 2019, forskningsartiklar om integration) Tillgänglig: https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/162005/TEM_oppaat_10_2019_Tutkimusartikkeleita_kotoutumisesta_20012020.pdf?sequence=1&isAllowed=y Hämtad: 5.4.2020
- Arbets- och näringsbyråns handbok, 2018, *Välkommen till Finland*, Tillgänglig: https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/161192/ANMguide_17_2018_TervetuloaSuomeen_SV_PDFUA.pdf Hämtad: 18.10.2020
- Arcadas *socionom utbildningens kompetenser*, översättning: Davidsson, S. & Juslin, E., 2016. Tillgänglig: <https://start.arcada.fi/system/files/media/file/2019-06/Utbildningen%20till%20socionom%20-%20Kompetenser%20f%C3%B6r%20socio-nomexamen.pdf> Hämtad: 13.12.2020
- Arcada, 2014, "God vetenskaplig praxis i utbildning och forskning vid Arcada" Tillgänglig: https://start.arcada.fi/system/files/media/file/2019-06/god_vetenskaplig_praxis_i_utbildning_och_forskning_vid_arcada.pdf Hämtad: 18.10.2020
- Befring, Edvard., 1992, övs. av. Andersson, Sten., 1994, *Forskningsmetodik och statistik*, Det Norske Samlaget, Oslo 1992., Studentlitteratur, Lund.
- Begreppet invandrare – *användningen i myndigheters verksamhet* (Ds 2000:43) regeringen.se: Tillgänglig: <https://www.regeringen.se/contentassets/8592e456f2184550b83c4aa215e3ebba/begreppet-invandrare---anvandningen-i-myndigheters-verksamhet> Hämtad: 24.10.2020
- Brante, T., Andersen, H., & Korsnes, O., (red), 1998, *Sociologiskt lexikon*, Universitetsförlaget AB, Stockholm, Universitetsforlaget AS, Oslo, Akademisk Förlag A/S, Köpenhamn
- Creutz, K., & Helander, M., 2012, *Via svenska, Den svenskspråkiga integrationsvägen*, Magma, Tankesmedja.

Tillgänglig: <http://magma.fi/wp-content/uploads/2019/06/72.pdf> Hämtad: 25.4.2020

COUNCIL OF THE EUROPEAN UNION, Justice and Home Affairs Council., *The Common Basic Principles for Immigrant Integration Policy in the EU. 2004* Tillgängligt: https://www.consilium.europa.eu/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/en/jha/82745.pdf Hämtad: 5.4.2020

Dysthe, O., 2003 (red), *Dialog, samspel och lärande*, Studentlitteratur AB, Lund

Institutet för de inhemska språket, språkinstitutet.fi, Tillgänglig: https://www.sprakinstitutet.fi/sv/om_sprak/sprak_i_finland/svenska Hämtad: 27.9.2020

Forsberg, C. & Wengström, Y., 2013, *Att göra systematiska litteraturstudier*, Natur & Kultur, Stockholm, Tredje upplagan.

Forsgård, Nils Erik. 2009. *Finlandssvenskarna mer positiva till invandring än folkmajoriteten*. Tillgänglig: <http://194.136.187.251/post/2009/10/14/finlandssvenskarna-mer-positiva-till-invandring-an-folkmajoriteten> Hämtad: 14.11.2020

Finlands grundlag: 1 kap- §1 och 2 kap- §17, Tillgänglig: <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/1999/19990731#L1P1> Hämtad: 2.4.2020

Grönstrand, H. & Malmio, K., 2011, *Både och, säkä että, om flerspråkighet - monikielisydestä*, Schildts Förlags Ab.

Kommunförbundet., *Svensk- och tvåspråkiga kommuner. 2017* Tillgängligt: https://www.kommunforbundet.fi/sites/default/files/media/file/2017-02-svensk-och-tvasprakiga-kommuner_0.pdf Hämtad: 8.4.2020

Kuitunen, Satu. 2011. *Invandrare i det tvåspråkiga Finland – En analys av invandrades erfarenheter av svensk- och finskspråkig integrationsutbildning samt språkförhållanden i Västra Nyland*. Tammerfors universitet. Enheten för språk, översättning och litteratur. Nordiska språk. Pro gradu avhandling. Tillgänglig: <https://tampub.uta.fi/bitstream/handle/10024/82373/gradu04904.pdf?sequence=1> Hämtats 10.12.2014.

Lag om främjande av integration, 30.12.2010/1386
Tillgänglig: <https://finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2010/20101386> Hämtad: 26.9.2020

Legrain, P., 2013, *Invandrare- vi behöver de*, Fores / Ivrig

Jakobsson, A., 2012, *Sociokulturell perspektiv på lärande och utveckling*, Lärande som begreppsmässig precisering och koordinering, Pedagogiskt forskning i Sverige

- 2012 ÅRG 17 NR 3-4 S 152-170 ISSN I401-6788 Tillgänglig:<https://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:1399743/FULLTEXT01.pdf> Hämtad: 7.7.2020
- Jørgensen, P-S., 2020: *interaktion - social proces* i *Den Store Danske* på lex.dk. 2020 Tillgänglig: [https://denstoredanske.lex.dk/interaktion - social proces](https://denstoredanske.lex.dk/interaktion_-_social_proces) Hämtad: 13.12.2020
- Markelin, L., Dahllund, O. & Sjöblom, L., 2017, *EGNA INTEGRATIONSSTIGAR PÅ SVENSKA ELLER INTE? EN UTVÄRDERING AV PROJEKTET SFX SVENSKA*, en rapport utförd av tankeMedjan Magma. Tillgänglig: [Microsoft Word - SFX Utvärdering_FINAL.docx \(sfxsvenska.fi\)](#) Hämtad: 13.12.2020
- Magma.fi, Tillgänglig: <http://magma.fi/om-magma/> Hämtad: 7.4.2020
- Novias *socionoms utbildnings kompetenser*, Översättning: Davidsson, S., Juslin E. & Kiuukas C., 2017, Tillgänglig: https://laroplaner.novia.fi/sbok2017/files/kompetenser/3590_1.pdf Hämtad: 24.10.2020
- (Figur1) Saukkonen P., 2017, *Vad är integration?* Kvartti: Kvartalspublikation från Helsingfors stads faktacentral, Tillgängligt: <https://www.kvartti.fi/sv/artiklar/vad-ar-integration> Hämtad 4.4.2020
- Saukkonen P., 2016, *Vad är integration?* Tillgänglig: [DocHdl1OnLIBRISPRtmpTarget \(kvartti.fi\) DocHdl1OnLIBRISPRtmpTarget \(kvartti.fi\)](#) Hämtad: 6.1.2021
- Skolverket, 2011, *Greppa språket; Ämnesdidaktiska perspektiv på flerspråkighet*, forskning för skolan. (Gibsson m fl)
- Språklag, 6.6.2003/423, Tillgänglig: <https://finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2003/20030423> Hämtad: 31.1.2021
- Statistikcentralen.fi, Tillgängligt: https://www.tilastokeskus.fi/tup/suoluk/suoluk_vaesto_sv.html#Befolkning%20ef-ter%20h%C3%A4rkomst,%20f%C3%B6delse-land%20och%20spr%C3%A5k Hämtad:2.4.2020
- Sfif.fi, *Svenska för invandrare I Finland*. Tillgänglig: <http://www.sfif.fi/om-sfif/> Hämtad: 25.4.2020
- Sundbäck, L., 2017, *Slutrapport över projektet Integration på svenska*, Kommunförbundet. Tillgängligt: https://kotouttaminen.fi/documents/3464316/4353106/Slutrapport_projektet+Integrationpåsvenska.pdf/9ecbcb56-852c-42f7-a2ee-fb7072e389ed/Slutrapport_projektet+Integrationpåsvenska.pdf Hämtad: 10.4.2020

- af Hällström-Reijonen, C., 2020, svenskaspraket.si.se, Tillgänglig: <https://svenskaspraket.si.se/finlandssvenska/> Hämtad: 7.11.2020
- Svaetichin, J., 2011, *Begränsad tillträde, unga invandrades känsla av tillhörighet I en finlandssvensk kontext*, Helsingfors universitet. Tillgänglig: <https://helda.helsinki.fi/bitstream/handle/10138/28199/MY%20PRO%20GRADU.pdf?sequence=3&isAllowed=y> Hämtad: 12.12.2020
- Säljö, R., 2000, *Ett sociokulturellt perspektiv*, Nordstedt Akademiska Förlag (Bokförlaget Prisma), Stockholm
- Säävälä, M., Turjanmaa, E., & Niitamo, A.A., 2017, *Immigrant home-school information flows in Finnish comprehensive schools*, International Journal of Migration, Health and Social Care, Volume 13 issue 1, Emerald Insight. Tillgänglig: <https://www-emerald-com.ezproxy.arcada.fi:2443/insight/content/doi/10.1108/IJMHS-10-2015-0040/full/html> Hämtad: 27.9.2020
- Teikari, T.K., 2015, *Svenska som integrationsspråk*, En empirisk studie om invandrare i Helsingforsregionen som integrerats på svenska (ProGradu)
Tillgänglig: <https://helda.helsinki.fi/handle/10138/155516> Hämtad: 25.10.2020
- Helander, M., 2015, *Kan vi stå till tjänst? Integration på svenska i Finland*, Svenska Kulturfonden i Finland. Tillgänglig: https://www.kulturfonden.fi/data/files/publikationer/Kan_vi_sta_till_tjanst_mika_helander_webb.pdf Hämtad: 25.4.2020
- Hägglund, Sofia., 2018, *En uppfinnare får man nog vara på riktigt: läromedel för svenska som andraspråk- ett lärarperspektiv*, Helsingfors universitet, Humanistiska fakulteten, Finska, finskugriska och nordiska institutionen.
Tillgänglig: https://helda.helsinki.fi/bitstream/handle/10138/236160/Hagglund_Sofia_Pro_gradu_avhandling_2018.pdf?sequence=2&isAllowed=y Hämtad: 15.11.2020
- Wahlbeck, Ö., 2015, *INFLYTTAD FRÅN SVERIGE, en studie av rikssvenska erfarenheter i Helsingfors*, Gidlunds Förlag.

BILAGOR

Bilaga 1 presentation av sökresultaten

Databas samt datum för litteratursökning: (ProQuest) ABI/Inform 13.09.2020
Sökord: (Integration) AND (Finnish swedish) AND (Swedish language in Finland) AND (Immigrants)
Begränsningar: Peer Reviewed, Full text, Finland
Antal träffar med lästa titlar: 26
Lästa abstrakt: 26
Urval av närmare undersökning: 8
Relevant till studien: 0
Databas samt datum för litteratursökning: Helsingfors universitetsbibliotek, Helka. 19.09.2020
Sökord: Integration på svenska språket i Finland
Begränsningar: Full text, fackgranskade skrifter, tillgänglig online, öppen tillgång
Antal träffar med lästa titlar: 6
Lästa abstrakt: 6
Urval av närmare undersökning: 2
Relevanta till studien: 2
Databas samt datum för sökning: <u>Academic Search Complete (EBSCO)</u> 27.9.2020
Sökord: Integration AND swedish language AND in Finland
Begränsningar: Peer Reviewed
Träffar med lästa titlar: 0
Databas samt datum för sökning: CINAHL (EBSCO) 27.9.2020
Sökord: Integration AND swedish language AND in Finland
Begränsningar: Peer Reviewed, with Full Text
Träffar med lästa titlar: 0
Databas samt datum för sökning: Emerald Insight 27.9.2020

Sökord: Integration AND swedish language AND in Finland
Begränsningar: only content I have access to
Träffar: 416
Lästa titlar: 416
Lästa abstrakt: 20
Relevant arbete: 1 I väldigt små mån som en samspels form mellan skolan och hemmet
Databas och datum för sökning: ERIC - The Education Resources Information Center 27.9.2020
Sökord: Integration AND swedish language AND in Finland
Träffar: 1
Läst både titel och abstrakt <i>The Identity Game: Constructing and Enabling Multicultural Identities in a Finland-Swedish School Setting</i>

Rapport som inte tagits med:

Utvärdering av Projektet Integration på svenska Är integrationsspråket individens, kommunens eller statens val? Thors, Astrid., 2018, Denna rapport tas inte med eftersom skribenten utvärderar en tidigare undersökt rapport.

All forskning beaktas och ses över om det kan förknippas till integration av invandrare på svenska språket i Finland som går också koppla till huvudstadsregionen och extra intressant om det innehåller social interaktions aspekterna i integrationen. Dock tas inte forskningar äldre än 2005 i beaktande. Andra forskningar har hittats genom Helsingfors universitet Helda, genom fria sökningar eller genom hjälp av bibliotekspersonalen och genom de fria sökningarna på Google och Google Scholer.

Bilaga 2 forskningar som användes

Teikari, Tiina Karoliina., 2015, svenska som ett alternativt integrationsspråk: en empirisk studie om invandrare i Helsingforsregionen som integreras på svenska, Helsingfors universitet.

Teikaris undersökning gäller invandrare i Helsingforsregionen som valt svenska som integrationsspråk. Teikari undersöker varför invandrarna valt svenska som integrationsspråk, vilka gemensamma intressen invandrarna haft i valet av svenska som integrationsspråk, Teikari intresseras också av att undersöka vilken betydelse svenska språket haft för deras vardag och hurdan de klarat sig med språket.

Från denna pro gradu av Teiakari hittades arbeten i hennes källförteckning och referenser i arbetet.

Svaetichin, J., 2011, Begränsad tillträde, unga invandrares känsla av tillhörighet I en finlandssvensk kontext, Helsingfors universitet.

Svaetichin har i sin studie intervjuat 11 unga personer med annat modersmål än svenska eller finska. Gemensamt för alla personer är att de valt svenska som integrationsspråk i landet. Svaetichin intresserar sig för hur språkvalet präglar respondenternas vardagar där ändå andra språk också ingår. Svaetichin vill ha reda på vilken betydelse svenska språket har för respondenternas känsla av tillhörighet. Svaetichin vill ta reda på med vilka kriterier personerna identifierar sig med som tillhörighet i samband med språkanvändningen. Svaetichin tar hjälp av temaintervjuer som belyser hennes studie för ungdomarnas känsla av tillhörighet. Detta i en finlandssvensk kontext vad det innebär att ha svenska som integrationsspråk. Enligt Svaetichin visar forskningsresultat på att språkkunskaper fungerar både som ett tillträde och ger ökade möjligheter i mångfaldiga samhällen.

Ett av fynden som var här var just Creutz, Karin & Helander, Mika. 2012. Via svenska – den svenskspråkiga integrationsvägen. Magma-studie 1–2012. Finlandssvenska tankesmedja Magma.

Denna undersökning är en del av det nationella projektet *Delaktig i Finland* som har syfte att analysera invandrarnas egna upplevelser till språkvalet i landet. Fokusen ligger särskild på invandrare i huvudstadsregionen och deras kontakt med närsamhället, myndigheter och landets tvåspråkighet. Här vill Creutz och Helander ta fram invandrarnas

upplevelser av kundperspektivet som samhället utsätter dem för men också för att kartlägga invandrarnas egna erfarenheter av integrationen i Landet.

I undersökning av svenska kulturfonden framkom en annan viktig forskning av ***Mika Helander, 2015, Kan vi stå till tjänst? Integration på svenska I Finland.*** Denna forskning är en beställning av svenska kulturfonden.

Detta är en utredning gällande organiseringen av svenskspråkig integration i Finland där både statliga myndigheter, kommuner och tredjesektorn kommer fram som aktörer. Det finns med flera författare i korta stycken inne i Helanders arbete som undersökt olika områden av den svenskspråkiga integrationen i Finland i form av forskningar eller andra delar som avser svenskintegrationen. Man försöker ta fram hurdan det ser ut idag och hurdan man skulle kunna förbättra en svenskintegrations väg. Rekommendationer kommer som en lista i undersökningen till att förbättra den svenskspråkiga integration stigen.

Forsgård, Nils Erik. 2009. Finlandssvenskarna mer positiva till invandring än folkmajoriteten, Magma.

Denna rapport av Forsgård som har gjorts för Magma tar fram hur finlandssvenska samhället förhåller sig till invandringen. Forsgård är författare, forskare och ledare för tankesmedjan Magma. Det framkommer attityder bland annat genom åldrar och kön angående inställningar till invandring, islam och medlemskap av Turkiet i EU. Det är blandade åsikter enligt svaren men på en bred plan kan man nog säga att en majoritet av svaren har varit mer positiva flest bland kvinnor och unga.

Kuitunen, Satu. 2011. Invandrare i det tvåspråkiga Finland – En analys av invandrades erfarenheter av svensk- och finskspråkig integrationsutbildning samt språkförhållanden i Västra Nyland. Tammerfors universitet. Enheten för språk, översättning och litteratur. Nordiska språk.

Denna forskning är en jämförelse av forskningen som är gjord av Södermalm 2007 och Kuitunen 2011 där deltagarna är både personer som lär sig svenska eller finska. I princip

är resultaten densamma förutom vissa omständigheter som kanske ändrats under åren. Hennes forskning har gjorts med invandrare från Raseborg i västra Nyland där kommunen är tvåspråkig som Kuitunen fokuserat på erfarenheter av språkinläringen i båda inhemska språken (svenska och finska). I Kuitinens studie framkommer bland annat att invandrarna har användning av det språk som de lärt sig först fast flera av respondenterna kunde båda inhemska språken. Alla av respondenterna tyckte dock att i Finland är det nyttigt att kunna finska språket och svenskan ansågs vara mest praktiskt att använda i de två språkliga delarna av landet.

Hägglund, Sofia., 2018, En uppfinnare får man nog vara på riktigt: läromedel för svenska som andraspråk- ett lärarperspektiv, Helsingfors universitet, Humanistiska fakulteten, finska, finskugriska och nordiska institutionen.

Hägglunds avhandling utgår ifrån intervjuer med 10 lärare som har hand om elever som läser svenska som andraspråk i Finland. Hon vill undersöka lärarens tillgång till utbildningsmaterial som är befintliga och används, samtidigt som hon undersöker hur det idag i praktiken fungerat för lärarna. Det framkommer behov av ny sorts material som kunde användas i finlandssvensk kontext men också att eleverna behöver mera material från Finland än vad som används idag som är från Sverige.

Slutrapport över projektet Integration på svenska vid Kommunförbundet, Sundbäck, Liselott. 2017, Är integrationsspråket individens, kommunens eller statens val?

Denna rapport tar upp rekommendationer om vem som egentligen borde ansvara för vad inom integrationsfrågorna som rör svenska som integrations språk i Finland. Det tar fram konkreta förslag på hurdan olika myndighet, organisationer och personer som jobbade med invandrarfrågor kunde arbeta för ett bättre samarbete och utökande samt underlätande av integration stigen. Man tar även upp rekommendationerna ifrån Helanders Kan vi stå till tjänst i sin rapport.

Wahlbeck, Östen, 2015, INFLYTTAD FRÅN SVERIGE, en studie av rikssvenska erfarenheter i Helsingfors, Gidlunds Förlag.

Denna forskning tar fram erfarenheter av svenskar som har invandrat från Sverige till Finland. Här tas fram bland annat hur svenskarna anses uppleva Finlands tvåspråkighet och hur dessa informanter upplever finska samhället.

Markelin, L., Dahllund, O., & Sjöblom L., 2017, EGNA INTEGRATIONSSTIGAR PÅ SVENSKA ELLER INTE? EN UTVÄRDERING AV PROJEKTET SFX SVENSKA, tankesmedjan Magma

Detta projekt är gjord för yrkesinriktade undervisning som skett genom ett samarbete mellan Practicum, Arbis och Luckan. Syftet har varit att erbjuda svenska språkets utbildningar i samband med närvårds studier. SFX står för Svenska För (X) står för yrket som undervisningen fokuserar på som ett projekt att utveckla integrationsstigar på svenska men också samarbetet mellan utbildningsanordnarna skulle fungerat bättre. Man tar hjälp av enkätundersökning som skickas till alla inblandade i projektet och resultat bygger på enkätundersökningarna samt egna erfarenheter från projektets gång.

Arbets- och näringsministeriets Kotoutumisen Kokonaiskatsaus 2019, Tutkimusartikkeleitta kotoutumisesta. (Integrations översikt 2019, forskningsartiklar om integration)

Denna kartläggning görs var fjärde år av arbets- och näringsministeriet för att se över läget för integrationen av invandrarna är. Alltså görs det varje ny regeringsperiod. Det tas olika aspekter gällande integrationen av invandrarna genom olika författares forskningar i ämnet. Denna översikt består av fem olika områden som motsvarar integrationsuppföljningens olika delområden. Dessa delområden handlar främst om invandrarnas *syssetsättningar, utbildning, välfärd, deltagande och dubbelinriktad integration*. Artikelskrivare ansvarar själva för innehållet och uttalanden i sina artiklar samtidigt som de har egna terminologier inom egna discipliner och forskningstraditioner som de använder.